

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 119, ЧИСЛО 44, П'ЯТНИЦЯ, 2 ЛИСТОПАДА 2012 РОКУ

1893

Vol. 119, No. 44, FRIDAY, NOVEMBER 2, 2012

\$1.00

Ілюзії розвіюються: відбулися вибори до Верховної Ради

Петро Часто

За повідомленнями з Києва все ще годі скласти цілісну картину виборчого процесу, багато подробиць, зокрема прикрих, чекає нас попереду, але загальну атмосферу в Україні можна порівняти до віддиху полегшення, коли очікувана гроза обійшлася без великого грому і буревію, промчавши над країною десь теплішим, а десь зимнішим дощем. Хоч щось, та все ж змие він і освіжить.

Але при тому, що за ходом виборів і їх результатами вкрай зацікавлено спостерігали самі українці, не менш пильно стежили за Україною й ті очі, котрі ніколи не бажали, не бажують і не бажатимуть їй добра. Тому коментарі з того боку і їхній підтекст висвітлюють важливу, може, навіть найважливішу ознаку теперішніх виборів. Ось що сказав у розмові з журналістами Посол Росії в Києві Михайло Зурабов: „...З'ява нових політичних сил у Верховній Раді відрідає деяким чином двосторонній порядок денний“.

А певно, що відрідає! Саме з цією метою й пробілися ті нові сили на політичну українську сцену.

Далі в тоні М. Зурабова вже чулося явне розчарування: „Ми також припускаємо, що можуть порушуватися питання про раніше досягнуті домовленості“. Не тільки можуть, а й повинні! Бо „домовленості“ режиму Віктора Януковича з режимом Володимира Путіна вели просто до знесення, знеславлення і занепаду незалежної Української держави.

Високу активність виборців, їхню зростаючу політичну культуру і свідомість, а також відсутність великих скандалів на виборчих дільницях Партія Регіонів негайно спробувала подати як свою заслугу. „Ми цей іспит перед собою і перед світом склали добре“, – ствердив міністер закордонних справ Костянтин Грищенко. Мовляв, вибори не погіршили проти демократії. Знов таки – почекаємо подробиць, особливо з приводу голосування у мажоритарних округах. Покищо можна говорити, що демократичний іспит перед собою склав український

народ, а не влада, і не перед світом. Ось оцінка з уст головного спостерігача від Парламентської Асамблеї Ради Європи Андреаса Гросса: „На ці вибори мали надмірний вплив олігархічні групи, які відібрали від парламенту право представляти інтереси всього народу, а це значно більше, ніж сума приватних інтересів“.

Нелестивий відгук і віце-президента Парламентської Асамблеї Організації безпеки і співробітництва в Європі Вальбурги Габсбург-Дуглас: „Вибори характеризувалися браком рівних умов для учасників, зловживанням адміністративним ресурсом, відсутністю збалансованого висвітлення у засобах масової інформації... Деякі аспекти передвиборного процесу стали кроком назад у порівнянні з останніми виборами“.

Вся влада в сьгоднішній Україні, президентська, законодавча, виконавча, судова – це „приватні інтереси“ і смертельний страх перед силою, котра реально здатна загрожувати тим інтересам. Тому ніскільки не дивно, що

(Закінчення на стор. 3)

Архиєпископ Антоній вибраний предстоятелем УПЦ в США 70-річчя УПА святкували в Нью-Йорку

Левко Хмельковський

Митрополит Української Православної Церкви в США Антоній. (Фото: uocofusa)

САВТ-БАВНД-БРУК, Нью-Джерзі. – Надзвичайний собор Української Православної Церкви в США 6 жовтня вибрав на предстоятеля Церкви Архиєпископа Антонія – послідовника бл. п. Митрополита Константина. Митрополит Антоній став четвертим за послідовністю первоєрархом УПЦ в США.

Подія розпочалася Літургією в Церкві-пам'ятнику св. Андрія у співслужінні Архиєпископа Анто-

нія, Єпископа Даниїла та священників з різних куточків США, в присутності делегатів собору та значної кількості гостей, котрі бажали бути свідками цього історичного моменту.

Єпископ Даниїл нагадав всім учасникам собору, що, вибираючи нового Митрополита Церкви, вони несуть священну відповідальність під проводом св. Духу і попросив постійної молитви під час соборних сесій.

Собор відкрив Архиєпископ Антоній молитвою „Царю Небесний“ і благословив початок роботи собору. Одразу у залі погасло світло. Була показана відеоприсвята – вшанування пам'яті Митрополита Константина. Перша її частина складалася з фотографій Митрополита у різні роки життя.

Другою частиною відеофільму стало звернення Митрополита до всіх, хто зібрався вшанувати його в день 40-річчя архиєпископського служіння, що відбулося за 36 годин до його упокоєння 21 травня цього року. Владика повернувся з лікарні лише за два дні до ювілею і не погоджувався на перенесення дати святкування у зв'язку з його здоров'ям.

Третя частина присвяти – фотографії з похорону Митрополита, що відбувся 25-26 травня у парафії св. Володимира (Пітсбург, Пен-

(Закінчення на стор. 16)

НЬЮ-ЙОРК. – 21 жовтня в Народному домі відбулося святкування 70-річчя Української Повстанської Армії ((УПА). Готуватися до свята розпочали ще навесні, коли 12 травня з ініціативи головних управ Товариства вояків в США ім. генерала-хорунжого Романа Шухевича (Тараса Чупринки) та Об'єднання колишніх вояків УПА США і Канади було створено Крайовий всегромадський комітет з відзначення річниці УПА, а також ювілейний комітет, який очолив Богдан Гаргай. До цього комітету увійшли Богдан Ковалик, Микола

Галів, Наталка і Степан Качураки, Аскольд Лозинський.

Виступити з доповіддю на урочистих зборах запросили проф. Петра Потічного з Канади, головного редактора „Літопису УПА“, безпосереднього учасника бойових дій, голову Об'єднання колишніх вояків УПА США і Канади. П. Потічний прийшов в УПА 15-річним і мав псевдо „Горобчик“, воював в сотні Громенка (Михайла Дуди), з якою 10 вересня 1947 року вийшов до Австрії. Рейд розпочали 150 повстанців, а дійшли до мети лише 36.

(Закінчення на стор. 14)

Ветерани УПА разом з організаторами святкування біля погруддя Романа Шухевича в Народному домі Нью-Йорку. (Фото: Левко Хмельковський)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Національний „екзит-пол“

КИЇВ. — Згідно з вислідами національного „екзит-полу“ 28 жовтня, до парламенту проходять п'ять партій. „Екзит-пол“ охопив 500 виборчих дільниць, було опитано 12,500 виборців. Партія Регіонів має – 28.1 відс. голосів, об'єднана опозиція „Батьківщина“ – 24.7 відс., УДАР – 15.1 відс., КПУ – 11.8 відс., „Свобода“ – 12.3 відс., „Україна – Вперед“ – 1.6 відс., Нагадаємо, що згідно з вислідами „екзит-полу“, проведеного групою „Рейтинг“, Партія Регіонів набирає 27.6 відс. голосів виборців. Друге місце займає об'єднана опозиція „Батьківщина“, яку, згідно з даними екзит-полу, підтримують 24.7 відс. виборців. Третє місце займає партія УДАР з 14.3 відс. голосів громадян, четверте – комуністи, яких підтримують 12.5 відс. громадян. „Свобода“, зазначає „Рейтинг“, набирає 12.5 відс. голосів. („Кореспондент“)

■ Зменшено споживання російського газу

КИЇВ. — Україна за дев'ять місяців поточного року зменшила споживання природного газу на 8.3 відс. в порівнянні з таким же періодом минулого року – до 37.37 млрд. кубометрів. Про це свідчать статистичні дані Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, оприлюднені 29 жовтня. Зокрема у вересні споживання природного газу в Україні знизилася на 399.3 млн. кубометрів або на 14.6 відс. у порівнянні з відповідним періодом 2011 року. За словами міністра енергетики та вугільної промисловості України Юрія Бойка, зменшення споживання газу в Україні відбувається за рахунок зменшення споживання ресурсу для вироблення електроенергії. За його прогнозом, Україна в 2012 році скоротить споживання природного газу на 15 відс. в порівнянні з 2011 роком, а в 2013 році – ще на 12 відс. („Кореспондент“)

■ Впали обсяги житлових кредитів

КИЇВ. — Обсяг кредитування будівництва у вересні цього року в порівнянні з таким же періодом 2011 року зменшився на 12.3 відс. – до 39.53 млрд. грн. Про це йдеться в статистичному випуску кредитів і депозитів нефінансових корпорацій Національного банку України (НБУ), оприлюдненому 29 жовтня. У порівнянні з рівнем кредитування на серпень року (44.38 млрд. грн.) обсяг зменшився на 11 відс. При цьому обсяг кредитування сільського господарства у вересні збільшився на 11.6 відс. у річному і 3 відс. у місячному вимірі – в 38.11 млрд. грн. кредитування промисловості – відповідно на 2.1 відс. і 0.5 відс. до 157.18 млрд. грн. Загальний обсяг кредитування нефінансових корпорацій у вересні становив 595.39 млрд. грн. показавши зростання на 4.4 відс. до вересня минулого року. Нагадаємо, обсяги світових інвестицій у комерційну нерухомість за третій квартал знизилися в річному вираженні на 8 відс. і склали 96 млрд. дол. („Газета по-українськи“)

■ Україна заборонила експорт пшениці

КИЇВ. — Міністер аграрної політики і продовольства України Микола Присяжнюк 24 жовтня підтвердив повну заборону на експорт пшениці з України. „Буде повна заборона з 15 листопада. Буде постанова Кабінету міністрів про це. Ми не граємо в ігри, у нас просто немає іншого виходу“, – заявив М. Присяжнюк. Україна, яка входить в десятку світових експортерів пшениці, заявила про зменшення свого цьогоорічного урожаю втричі після несприятливих погодних умов. Водночас США потерпають від найгіршої посухи за півстоліття. Таким чином, світові ціни на пшеницю, кукурудзу та сою різко зросли влітку цього року. Міністер також зазначив, що Україна розгляне питання про введення обмежень, якщо високий рівень експорту загрожуватиме зростанню цін на хліб в домашніх умовах. (Бі-Бі-Сі)

В Україні відзначили 70-річчя УПА

Незламна духом „Марічка“

Богдан Ладанай

САМБІР, Львівська область. – 30 вересня відділ культури виконкому міської ради спільно з районною бібліотекою організували вечір, присвячений 70-річчю створення Української Повстанської Армії. Тематичною основою послужила книга спогадів колишньої підпільниці Марії Савчин („Марічки“) „Тисяча доріг“, яка увійшла у славний „Літопис УПА“ як його 28-ий том.

3 розповідей викладача історії місцевого

педагогічного коледжу Лесі Славич і ведучої Наталії Мудрої-Голяк, з перегляду відеослайдів поставав образ мужньої українки-патріотки і всього її покоління, яке стало на шлях безкомпромісної боротьби за свободу і незалежність України. Нині М. Савчин-Пискір мешкає у США.

Станичний Самбірської станиці Братства вояків УПА Микола Петрущак поділився спогадами про „Марічку“, бо багато років листується з нею. Він сердечно подякував організаторам за такий змістовний масовий захід.

Герой Космача повернувся у криївку

Ігор Федик

КОСМАЧ, Івано-Франківська область. – 4 жовтня з ініціативи та за сприяння відомого патріота Василя Пазиняка, у Великопольському лісі, що неподалік Янова, біля недавно відреставрованої криївки, у якій загинув один з провідників Української Повстанської Армії (УПА) Осип Дяків-Горновий з своїми відважними побратими, відбулися урочистості, присвячені 70-ій річниці з дня створення УПА.

В. Пазиняк, родина якого брала активну участь в національно-визвольному русі і була репресована комуністичною владою, запросив на урочистості героя оборони Космача, колишнього командира повстанської сотні УПА Мирослава Симчича, який у відкритому бою розгромив з своєю сотнею полк карателів, що прямував на розправу з непокірними жителями Космача.

Присутні, а їх було близько 30 осіб, тепло вітали ветерана національно-визвольних змагань, а потім молодь слухала розповідь про бойові будні його сотні та про 32 роки ув'язнення, через які

пройшов М. Симчич.

Біля криївки та символічної могили відслужено Панахиду за полеглих героїв. Тут загинули полковник Осип Дяків-Горновий – заступник генерального секретаря Української Головної Визвольної Ради, Петро Шатинський („Крук“) – керівник пропаганди Львівського окружного проводу, Микола Мошанчук („Бур“) – керівник Львівського окружного проводу і його брат, референт Окружного проводу; повстанець Петро („Вибух“), що був охоронцем О. Дякова, Павло Леус („Орест“) – охоронець і зв'язкивець „Бора“.

До символічної могили присутні поклали вінки, квіти та запалили свічки пам'яті за полеглих героїв.

В криївці зберігаються відреставровані речі, зброя, друкарська машинка, що були тут понищені від розриву гранат. Їх представив історик-краєзнавець Віталій Гавчун.

Над тихим лісом лунали патріотичні пісні, які виконали Заслужена артистка України Наталія Самсонова-Ярко та артист-співак Олександр Шевченко. В кінці дійства прогрімилі постріли на честь загиблих героїв.

ФОТОРЕПОРТАЖ: „Марш слави“ у Львові

19 жовтня у „Свободі“ було вміщено розповідь про відзначення у Львові 70-річчя Української Повстанської Армії. Сьогодні подаємо фоторепортаж Марти Осадци про цю подію.

Молоді учасники урочистої ходи 14 жовтня у Львові.

Урочиста хода за участі ветеранів Української Повстанської Армії.

Під час урочистої ходи пригадали кінні підрозділи повстанців.

Під час військово-історичного дійства в Зубрівському лісопарку.

КОМЕНТАР

За старими советськими методами...

За тиждень до парламентських виборів в українській столиці сталася нібито другорядна, як на передвиборну ситуацію, подія: раптово зник російський опозиціонер Леонід Розвазжаєв, який мав намір просити в Україні політичного притулку. З цієї причини його серед білого дня викрали російські спецслужби, безборонно діючи на території сусідньої, формально суверенної Української держави. Тобто це та подія, котра варта пильної уваги і серйозного обговорення. Нижче пропонуємо нашим читачам статтю голови вченої ради Центру досліджень визвольного руху Володимира В'ятровича з приводу цього випадку.

Серед бурхливих передвиборних буднів у стрічку новин раптом потрапила подія, яка нібито не стосувалася України і вже зовсім не стосувалася виборів. У Києві зник російський опозиціонер Леонід Розвазжаєв, якого напередодні звинуватили у підготуванні антидержавних акцій в Росії. Як виявилось згодом, росіянина викрали і повернули додому нащадки „доблесних“ чекістів.

Можливо, ця подія не була б варта надто великої уваги українців, особливо перед важливими для долі країни виборами, якби викрадення російського дисидента не відбулося в українській столиці.

Самозрозуміло, такі дії російських спецслужб дуже нагадують почерк сумнозвісного КГБ. Затримання неугодного владі в іншій країні діяча при спробі втечі від її довгих рук, викрадення і повернення на батьківщину, допит і тортури, зізнання і гучний процес. Це – елементи класичного сценарію, майже всі з яких присутні у випадку з Л. Розвазжаєвим. Покищо бракує тільки „процесу століття“, який не лише проллє світло на деталі страшної змови, але й завершиться суворим, „за законами революційного часу“, вироком.

Це затримання є лише однією з цілої низки подій у сусідній країні, які підтверджують, що в Росії услід за реабілітацією советського минулого намагаються активно використовувати советські методи у сьогоденні.

Схоже, російський Президент Володимир Путін після впевненої перемоги на виборах, яка забезпечила йому ще багато років перебування біля керма, вирішив присвятити свої зусилля ліквідації наслідків „найбільшої геополітичної катастрофи“ минулого століття, як він назвав розпад Радянського Союзу і відновлення незалежної Української держави.

Але у зв'язку з цим випадком лякає не тільки ситуація в Росії. Він дуже чітко показав і становище в Українській державі: спецслужби України (фінансова підтримка яких з боку влади – тобто з кишені платників податків – постійно зростає) не здатні завадити діяльності на українській території агентів іншої держави.

Ілюзії розвіюються...

(Закінчення зі стор. 1)

Прем'єр-міністр Микола Азаров в інтерв'ю для телекоманії „Інтер“ в день виборів висловив симптоматичне „занепокоєння тим фактом, що в парламент проходить „Свобода“. Оце ж і є: в керівникові уряду „занепокоюється“ олігарх і русифікатор.

Втім, поклавши руку на серце, належить зізнатися, що майже всі ми, українці, що любимо жити тихіше від води і нижче від трави, колись непокоїлися „Свободою“ – після перемоги Помаранчевої революції здавалося, що крайньо праві сили вже не потрібні для дальшого розвитку незалежності і демократії в Україні. Жаль чи не жаль, але ситуація відтоді змінилася, і якщо сьогодні чужий Україні її прем'єр тремтить перед „Свободою“, то це означає, що у Вреховній Раді Олег Тягнибок і його однодумці не будуть зайвими.

В кожнім разі, це і є новина теперішніх виборів – права „Свобода“ в парламенті. Розуміти це слід як логічну відповідь на те, що там все ще посідає депутатські крісла анахронічна ліва компартійна зграя.

Покищо „регіонали“ вдають, що нічого фатального для них не сталося. Віце-премер

Людину, яка щойно написала заяву щодо надання політичного притулку, спокійно викрадають і непомітно для всіх українських силових органів – Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ, Служби закордонної розвідки, Прикордонної служби – вивозять із нашої країни. Як з'ясувалося згодом, дуже „непомітним“ чином – спеціально приготуванним літаком.

Тут знову напрошується історична аналогія – так спокійно советські спецслужби могли діяти тільки на окупованих СРСР територіях.

Саме з окупованого Відня в 1947 році викрали австрійського князя Вільгельма фон Габсбурга, відомого симпатика та активіста українського національного руху, більш знаного у нас під іменем Василь Вишиваний.

З зайнятої советами Праги тоді ж, у 1947-му, радянські спецслужби викрали і відомого діяча Організації Українських Націоналістів Володимира Горбоваго. Перший з них помер у Лук'янівській в'язниці, а другий відбув багаторічне ув'язнення у сталінських конццентрах. Таких випадків з участю КГБ та НКВД було чимало.

На інших територіях, де радянські спецслужби не почувалися так упевнено, їхні агенти ліквідували своїх ворогів. Найвідомішими для українського читача є приклади вбивства в Мюнхені діяча ОУН Лева Ребета (1957 рік) та Степана Бандери (два роки після цього).

З сучасної російської історії, яка підтверджує, що в діяльності її спецслужб мало що змінилося з советських часів, можна згадати вбивство Олександра Литвиненка у Лондоні.

Отже, сучасні російські спецслужби почувуються на українській території так само спокійно, як советські – на окупованих теренах.

Звичайно, на вулицях Києва та інших українських міст немає танків, тут не розгортаються гарнізони чужих військ. Наразі для утримання контролю над країною досить того, щоб вископоставлені мешканці вулиць Банкової, Грушевського та Володимирської просто не помічали деяких „дружніх“ кроків з боку сусідньої держави.

з економічного розвитку Сергій Тігіпко певний, що Партія Регіонів дістане досить голосів для зформування депутатської більшості, бо „найсильніші наші кандидати – на мажоритарці“.

Ні, не найсильніші, а найпевніші, бо Партія Регіонів заздалегідь обсадила всі пости в усіх областях, районах, містах і селах своїми людьми, і саме заради перемоги в „мажоритарці“ завбачливо змінила виборчий закон, щоб як не за партійними списками, то за територіальними округами, але все одно їхнє було зверху.

Що значить це „зверху“, багато пояснювати не треба. Як написали у своєму коментарі політологи Сергій Щербина і Сергій Лямець („Українська правда“, 29 жовтня), „в цьому випадку і новий парламент не буде центром прийняття державних рішень, оскільки Партія Регіонів вибудувала систему влади за своїм феодалним розумінням, згідно з яким парламент – це місце, де дістають індульгенції від кримінального переслідування“.

І все ж ці вибори у великій мірі розвіяли ілюзії всесильності Партії Регіонів і відродили надію на добрі зміни в Україні. Об'єднана опозиція, УДАР Віталія Кличка і Всеукраїнське об'єднання „Свобода“ вже в один голос заговорили про новий закон, котрий відкриє дорогу імпичментові Президента В. Януковича.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Між багатими і бідними – прірва

ЛьВІВ — 29 жовтня експерти стверджують, що прірва між бідними та багатими українцями стає дедалі більшою. Причиною, на думку багатьох експертів, є те, що Україна втрачає середню класу. Українські держслужбовці, політики обіймають високі місця у рейтингу найбагатших українців, визначеному журналом „Форбс“. На Львівщині за цей рік роботу втратили на 10 тис. осіб більше від тих, хто її знайшов. За версією журналу „Форбс“, найбагатшим українцем є Рінат Ахметов. Журнал оцінює його маєтки у 16 млрд. дол., при чому за останній рік вони потроїлися. Віктор Пінчук, зять колишнього Президента Леоніда Кучми, посідає друге місце з 3.3 млрд. дол. Далі у списку – співвласники групи „Приват“ Геннадій Боголюбов і Ігор Коломойський, їхні статки сягають по 2.5 млрд. дол. У першій половині рейтингу також відомі українські чиновники: віцепрем'єр Валерій Хорошковський (426 млн. дол.), віцепрем'єри Борис Колесников (230 млн. дол.) і Андрій Клюєв (225 млн. дол.). Кожна п'ята сім'я в Україні має доходи менші прожиткового мінімуму. А в селах за межею бідності – родина у кожній третій хаті. Нині у державі запущений механізм, щоб багаті ставали багатшими, а бідні біднішими, зауважує Богдан Кушнір, автор двох книг про корупцію у владі. На Львівщині мешкає 122 офіційних мільйонерів. („Голос Америки“)

■ Ю. Тимошенко голосувала у лікарні

ХАРКІВ. — Ув'язнена екс-прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко голосувала 28 жовтня на території лікарні „Укрзалізниця“, де вона проходить курс лікування, повідомила представник дільничої комісії в Качанівській колонії Світлана Попова. За словами С. Попової, члени комісії з переносною скринькою спочатку відвідали засуджених, які голосували у медчастині колонії, а потім поїхали до лікарні „Укрзалізниця“. Водночас представник дільничої комісії не змогла сказати, о котрій годині це відбулося. (Бі-Бі-Сі)

■ Журналіста знайшли мертвим

ТЕРНОПІЛЬ. — 28 жовтня вранці журналіста тернопільської обласної газети „Свобода“ Дениса Захарчука виявили мертвим правоохоронці. За словами керівника прес-служби обласної міліції Петра Колісника, слідів насильницької смерті немає. Зазначається, що напередодні ввечері мати журналіста звернулася до міліції з повідомленням, що вона не знає, де її син. Після пошуків тіло знайшли на околиці міста. „Слідів насильницької смерті на тілі журналіста не виявлено. При ньому були документи, мобільний телефон“, – зазначив П. Колесник. Зазначимо, що правоохоронці не пов'язують смерть журналіста з професійною діяльністю, оскільки він не писав ні на політичні, ні на теми виборів. („Кореспондент“)

■ Затримали М. Мельниченка

КИЇВ. — 24 жовтня співробітники Служби безпеки України (СБУ) спільно з Державною прикордонною службою України на підставі постанови Шевченківського районного суду Києва затримали на летовищі „Бориспіль“ оголошеного у міжнародний розшук громадянина України Миколу Мельниченка, – йдеться у повідомленні на сайті відомства. Головним слідчим управлінням СБУ за дорученням Генпрокуратури розслідується кримінальна справа щодо М. Мельниченка за ознаками злочинів, передбачених – „розголошення державної таємниці“, „підробки документів“ та „перевищення службових повноважень“ Кримінального кодексу України. ГПУ домагалася екстрадиції М. Мельниченка з Італії до України після того, як колишнього держохоронця затримали на летовищі Неполя за ордером, виданим українським Інтерполом. Згодом сам М. Мельниченко повідомив, що перебуває у США. (Бі-Бі-Сі)

4 листопада – зимовий час: у ніч з 3 на 4 листопада в США запроваджується зимовий облік часу, для чого стрілки годинників слід перевести на годину назад.

АМЕРИКА І СВІТ

■ ОБСЕ – про нерівні умови виборів

ПАРИЖ. — Парламентські вибори в Україні характеризувалися браком рівних умов для учасників, вважають в Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЕ). Брак рівних умов був висновком „зловживання адміністративними ресурсами, недостатньої прозорості фінансування виборчої кампанії та партій, а також браку збалансованого висвітлення у засобах масової інформації“, – йдеться у „Заяві щодо попередніх результатів та висновків“. Така заява, підготована Бюро з демократичних інституцій та прав людини ОБСЕ, Парламентською асамблеєю ОБСЕ, Парламентською асамблеєю Ради Європи, Європейським парламентом та Парламентською асамблеєю НАТО була опублікована 29 жовтня на сайті ОБСЕ. „Деякі аспекти передвиборного періоду загалом стали кроком назад у порівнянні з останніми виборами в Україні“, – також йдеться у висновках європейських спостерігачів. У заяві відзначено також, що день голосування „в цілому пройшов спокійно та мирно“, процес голосування та підрахунку голосів загалом оцінюється позитивно, а от встановлення підсумків голосування, навпаки, негативно – „через недостатню прозорість“. (Bi-Bi-Ci)

■ Економіка зростає менше, ніж очікувалося

ЛОНДОН. — Європейський банк реконструкції та розвитку (ЕБРР) 28 жовтня знову погіршив свою прогнозу щодо української економіки, зменшивши її на 1.5 відс. для поточного і наступного років. Якщо ще у липні цього року ЕБРР прогнозував, що за 2012 рік українська економіка зростає на 2.5 відс., то зараз прогноза зростання зменшилася до 1 відс. На 2013 рік ЕБРР прогнозує зростання для України на рівні 2.5 відс., тоді як ще три місяці тому прогноза на наступний рік становила 4 відс. На українську економіку вплинуло зменшення зовнішнього попиту та скрутніші фінансові обставини, які, утім, були дещо компенсовані внутрішнім попитом – вважають у ЕБРР. „Менший зовнішній попит та низькі ціни на металеві призвели до скорочення виробництва у машинобудуванні та металургії. Завершення великих інфраструктурних проєктів, пов'язаних з проведенням в країні чемпіонату з футболу Євро-2012, призвело до скорочення обсягів будівництва. Виробництво в аграрній галузі цього року також було меншим. Внутрішній попит, підтриманий зростанням реальних платень, допоміг підтримати зростання у галузі торгівлі, проте останнім часом прибутки у цій галузі також зменшуються“, – йдеться у доповіді ЕБРР. (Bi-Bi-Ci)

■ Г. Клінтон обговорювала ситуацію в Малі

ВАШІНГТОН. — Державний секретар США Гіларі Клінтон 29 жовтня перебувала в Альжирі, куди прибула для розмов з офіційними особами на тему зусиль у боротьбі з ісламськими екстремістами в сусідньому Малі. Г. Клінтон мала зустріч з Президентом Альжиру Абделазізом Бутефлікою. Г. Клінтон хотіла б ознайомитися з тим, як Альжир міг би приєднатися до США, Франції та інших країн на підтримку західноафриканських країн для Малі. Ісламські екстремісти захопили контроль у північному регіоні Малі після того, як – у висліді державного перевороту – від влади усунуто уряд у Бамако. Г. Клінтон заявила, що „Аль-Кайда“ в ісламському Магрибі співпрацює з іншими екстремістськими угрупованнями, щоб унеможливити демократичні процеси в Північній Африці, і відіграла деяку роль в атаці на американське консульство в Бенгазі, в результаті якої загинув американський посол у Лівії та ще троє американських громадян. Економічне співтовариство країн Західної Африки (ECOWAS) запропонувало надіслати до Малі 3,000 вояків для стабілізації ситуації, відбудови країни і усунення з неї екстремістів. Плян надіслати чужоземні війська до Малі вже отримав підтримку з боку Ради Безпеки ООН, яка дала ECOWAS час до кінця листопада для опрацювання подробиць пропозиції, які опісля РБ ООН мусить ще схвалити. („Голос Америки“)

ТОЧКА ЗОРУ

Не докторський рівень дискусії

Віктор Янукович має не дуже пристійну репутацію серед своїх партнерів у середовищі світових провідників. Більшість вважає його, як і російського Президента Володимира Путіна, авторитарним керівником. Досі він не виявив себе вигідно в розумінні освіченості чи життєвої мудрості. Смішне бігання за Президентом Бараком Обамою в Організації Об'єднаних Націй в Нью-Йорку, щоб дістати можливість спільної фотографії, не додало В. Януковичеві авторитету. Але недавній виступ одного з його міністрів на українському телебаченні повинен був збентежити навіть В. Януковича. Дмитро Табачник, міністер освіти, науки, молоді та спорту України, нещодавно виступав у телевізійній програмі як один з шести експертів, котрі обговорювали ролю Української Повстанської Армії (УПА) з нагоди 70-річчя від її створення. Програма називалася „Велика політика“, організована телеведучим Євгеном Кисельовим. Того, що міністер Д. Табачник прийшов дискредитувати УПА, можна було очікувати. За своїм звичаєм, він назвав упівців фашистами, говорив про громадянську війну (маючи на увазі збройну боротьбу УПА з каральними советськими формуваннями), а потім, перебираючи естафету від депутата Верховної Ради українофоба Вадима Колесніченка, стверджував, що УПА ніколи не воювала з німцями. Після того, як це було оскаржене іншими п'ятьма експертами, кожен з яких вказав, що УПА була створена в 1942 році, коли Україна була окупована німцями, і таким чином вона була зформована, щоб боротися з німцями, Д. Табачник представив книгу про діяльність ОУН і УПА, редаговану комісією на чолі з академіком Станіславом Кульчицьким та опубліковану наприкінці 2005 року. Бажаючи подати докази, Д. Табачник змарнував наступні 30 хвилин на телебаченні, люто гортаючи сторін-

ки цієї книги – в той час, як інші учасники продовжували дискусію про УПА. Нарешті він знайшов ті декілька рядків у книзі, де говорилося, що німці при нагоді постачали зброю для УПА. Що викликало няковість, то це інтелектуальний рівень виступу Д. Табачника. Відкладаємо політичну упередженість убік. Важливіше, сумніше і небезпечніше, що він, маючи себе за історика – ба, за доктора історичних наук! – виявив майже повне незнання обговорюваного предмета, який належить до української історії. Це стало настільки очевидним для інших учасників дискусії, що деякі навіть взяли на себе сміливість висміювати його науковий ступінь.

Вікіпедія говорить, що Д. Табачник отримав диплом з історії в Київському державному університеті в 1986 році. Дев'ять років по тому, в 1995 році, він нібито захистив докторську дисертацію з історії. Мабуть, „захист“ відбувся дуже умовно, адже саме в тому періоді Д. Табачник очолював Президентську адміністрацію Леоніда Кучми. А тепер ось вилізло шило з мішка, точніше – стирчать вуха невігласа. Тобто Д. Табачник не має потрібних кваліфікацій, щоб бути міністром освіти і науки, молоді та спорту – навіть якщо відклати вбік його антиукраїнські упередження. Легко припустити, що він – свій для Кремля і для національно несвідомого В. Януковича, але оскільки міністри вряди-годи доводиться виступати перед ширшою аудиторією, то ганьба через його „історичні знання“ падає на все українське суспільство. І справа не тільки в ганьбі. Там, де докторські дипломи, як у випадку Д. Табачника і також В. Януковича, видаються майже автоматично – як високим державним службовцям, держава не може розраховувати ні на який розвиток, тим більше демократичний.

Аскольд С. Лозинський,
Нью-Йорк

Об'єдналися українські громади Німеччини

БЕРЛІН. – 6-7 жовтня в німецькій столиці відбулися Установчі збори українських громадських організацій, на яких було створено, з осідком у Берліні, Об'єднання українських організацій у Німеччині – як надбудову усіх українських організацій та інституцій у цій країні для координування діяльності та захисту інтересів місцевих українців.

Установчі збори підготував Організаційний комітет, створений на ініційованій Світовим Конгресом Українців зустрічі у Мюнхені 1 квітня 2012 року. В Оргкомітет входили представники Організації українських жінок Німеччини, Пласту, Спілки Української Молоді, Спілки українських студентів Німеччини, Центрального союзу українців Німеччини, Організації українсько-німецької співпраці.

В Установчих зборах взяли участь чільні діячі та активісти майже 20 українських громадських організацій Німеччини та гості з різних кутків країни.

Збори обговорили і затвердили статут новоствореного Об'єднання, визначили головні

напрямки діяльності та обрали Управу, яку очолив Роман Рокицький.

У праці зборів також взяв участь і головував на них президент СКУ Євген Чолій. Виступаючи перед делегатами з вітальним словом, він назвав створення української організаційної надбудови в Німеччині „історичним моментом“ і наголосив на її важливій ролі в розвитку українсько-німецьких взаємин і зв'язків з Європейським союзом в культурному, освітньому, науковому та соціально-економічному напрямках.

СКУ є міжнародною координаційною надбудовою українських громад у діаспорі і представляє інтереси понад 20 млн. українців. СКУ об'єднує в своєму складі українські організації з 33 країн та підтримує зв'язки з українцями ще 14 країн. Заснований у 1967 році як неприбуткова організація, у 2003 році СКУ був визнаний – як неурядова організація зі спеціальним консультативним статусом – Економічною та соціальною радою Організації Об'єднаних Націй.

Світовий Конгрес Українців

Президент Світового Конгресу Українців Євген Чолій (в центрі) з членами Управи новоствореного Об'єднання українських організацій у Німеччині.

ІНТЕРВ'Ю

Що сталося в Грузії?

1 жовтня у Грузії відбулися парламентські вибори, у яких перемогла об'єднана опозиційна сила „Грузинська мрія“, зформована з шести невеликих партій і очолена мільярдером Бідзіною Іванішвілі, донедавна – громадянином Росії, відтак – Франції. Поразку Президента Михайла Саакашвілі, який виступав від „Єдиного національного руху“ Грузії, зовнішній світ, зокрема український, сприйняв як велику несподіванку – адже цей діяч асоціювався з курсом Грузії на національне відродження, викликаючи з боку Москви ще більшу ненависть, ніж українська Помаранчева революція.

Що думають з цього приводу американські грузини? Нижче вміщуємо текст розмови редактора „Свободи“ Петра Часта з головою Нью-Джерського Товариства „Сакартвело“ Гіві Періашвілі.

– То чим же не догодив своєму народові Михайло Саакашвілі? Непоступливістю перед Росією? Орієнтацією на НАТО? Чи тим, що, як ніхто інший з постсовєтських провідників, подолав корупцію в своїй державі?

– Як це в українців мовиться? Ще той ся не вродив, аби всім догодив. Так само і в Грузії. Не думайте, що радянська система Грузію понищила морально менше, ніж інші республіки. Саме тому велика частина суспільства не змогла належним чином оцінити послідовності і чесності Президента у здійснюванні економічних і політичних реформ. Вже тим одним, що радикальним чином зменшив державний апарат, він наклав на себе гнів багатьох колишніх урядовців. А було звільнено чимало людей в усіх міністерствах, в армії, у вищих навчальних закладах. Крім того, багато злочинців опинилося за ґратами. Тобто коли реформи проводили на правду, то вони на правду болючі.

– То чи не може це означати, що країна чекає від Іванішвілі припинення реформ? Загалом – чим міг привабити більшість виборців мільярдер Іванішвілі? У чому полягає його „Грузинська мрія“ і чи збігається вона автоматично з мрією усього грузинського народу?

– Я особисто так не думаю. Саме слово „мрія“ в назві очоленої ним політичної сили не несе в собі жодного конкретного змісту, це просто дешевий, але все ще, на жаль, дієвий засіб маніпулювання суспільною думкою. За ним нема ніякої політичної чи економічної філософії. Іванішвілі – це велика ілюзія, яка з часом неминуче розвіється. Невдоволені реформами люди заворожено дивляться на мільярди доларів переможця – статки Іванішвілі складають майже 6 млрд дол. – і наївно гадають, що цих грошей вистачить на підвищення платень, пенсій, на розвиток освіти, на соціальні програми. Приблизно так само в Україні в 2010 році сподівалися на мільярди Партії Регіонів. Сьогоднішні грузини не мудріші, ніж тодішні українці. Ми живемо в часи тотальної гонитви за матеріальними благами, національними цінностями, етична, духовна спадщина минулих поколінь – це стимул життя суспільної меншости.

– Ви хочете сказати, що за Іванішвілі Грузія стане менш патріотичною і цим скористається Москва?

– Ні, вже не стане. Незалежність від Росії за ці 10 останніх років уже ввійшла в плоть і кров грузинів. Покоління, котре виросло і визріло умовах національної свободи, ніколи не вибачить Москві диверсії розчленування грузинської території і визнання Абхазії та Північної Осетії окремими республіками. Але коли Іванішвілі і люди з його команди вірять, що Москва може піти їм на поступки у справі цих відірваних грузинських територій, то дай їм, Боже, по їхній вірі.

Гіві Періашвілі

– В останні часи вже можна було чути з європейських трибун і впливових коридорів нелестиві висловлювання про Президента Саакашвілі. Мовляв, вже аж надмірно підкреслює свою незалежність, занадто поспішний в реформах, взагалі все більше виявляє себе як „сильна рука“. Тому коли перед парламентськими виборами раптом з'явився фатальний відеозапис про знущання над в'язнями в грузинській тюрмі, це сприйнялося як ще один логічний доказ „авторитаризму“ Президента Саакашвілі.

– Це теж грубе маніпулювання суспільною думкою. „Авторитаризм“ нанівець спростований демократичними виборами і шляхетністю, з якою Саакашвілі прийняв свою поразку. Щодо скандального відео-запису з тюрми, то я більш ніж певен, що це було влаштовано на замовлення найзапеклішого ворога Саакашвілі, тобто Росії. Власне, в пресі вже говорять про це не як про припущення, а як про факт.

– З Ваших відповідей може виникнути враження, нібито Михайло Саакашвілі був ідеальним президентом. Тим часом його „права рука“, Міністер економіки і головний ідеолог реформ Каха Бендиукідзе в інтерв'ю для російського інтернет-видання „Лента.ру“ сказав, що до влади Президента Саакашвілі мав стільки претензій, що міг написати 1000-сторінкову книгу. Ось уривок з цього тексту: „Мені не подобалися деякі подробиці реформи освіти, корі потягнули за собою зайвий формалізм, мені не подобається, що в нас зберігається дефіцит бюджету, а вважаю, що податки мають бути менші, мені не подобаються зайві державні інвестиції в деяких галузях“.

– Я читав це інтерв'ю, але розумів його в інший і, гадаю, правильніший спосіб. Йдеться про ріст, розвиток, а цей процес ледве чи колись обходиться без помилок. Не помиляється тільки той, хто нічого не робить. Саакашвілі перебував Грузію не для себе, а для самої Грузії, для наступних поколінь. Такі постаті, як от він і також як ваш Віктор Ющенко, дістають справедливу оцінку тільки через роки і десятиліття.

АМЕРИКА І СВІТ

■ Заарештували провідника басків

ПАРИЖ. – У східній Франції заарештований імовірний провідник баскської сепаратистської організації ETA (Euskadi ta Askatasuna). Згідно з заявою еспанського Міністерства внутрішніх справ, Ізаскун Лесак і ще один, поки що не названий підозрюваний, були затримані в готелі Макон вранці 28 жовтня. Їх вистежив підрозділ французької поліції з спецоперацій. На момент арешту обидва члени ETA були озброєні. Нагадаємо, в травні у французькому містечку Кона був заарештований один з провідників баскського сепаратистського угруповання ETA Ороїтс Гуручага, що відповідав за вербування нових членів. У листопаді минулого року Національний суд Еспанії засудив колишнього провідника ETA Франсіско Гав'єра Гарсію Гастелу з кличкою Чапоте до 105 років тюремного ув'язнення за вбивство місцевого політика. 20 жовтня 2011 року ETA оголосила про повну відмову від збройної боротьби за незалежність Країни Басків. Прем'єр-міністр Еспанії Хосе Луїс Родрігес Сапате́ро назвав рішення „перемогою демократії, верховенства права і здорового глузду“. („Кореспондент“)

■ У Нігерії терорист підірвав церкву

КАДУНА, Нігерія. — У Римо-католицькій церкві міста Кадуна на півночі Нігерії 28 жовтня стався потужний вибух, внаслідок якого загинули щонайменше чотири особи. Вибух здійснив терорист-смертник, який протаранив джимом стіну церкви. Всередині будівля зруйнована, з сусідніх крамниць та будинків позносило дахи. Покищо ніхто не взяв на себе відповідальність за цей напад, але раніше такі атаки на християнські церкви у регіоні багато разів чинило ісламістське угруповання „Боко-Харам“. (Bi-Bi-Ci)

■ Зустрілись міністри Чехії та Словаччини

ПРАГА, Чехія. — Міністри Чехії та Словаччини 29 жовтня провели перше спільне засідання з моменту розпаду Чехословаччини 20 років тому. Зустріч пов'язана з роковинами утворення Чехословаччини у 1918 році за підсумками Першої світової війни. Перша частина спільного урядового засідання пройшла у одному з чеських міст, друга, робочий обід міністрів, у одному з міст Словаччини. (Bi-Bi-Ci)

■ Китайські студенти у США

ВАШІНГТОН. — Китайські студенти приносять економіці США мільярди доларів щороку, – повідомили 26 жовтня засоби масової інформації. Щороку зростає кількість чужоземних студентів в американських університетах. Понад 720 тис. чужоземців працюють над отриманням освіти у США. Якщо чимало з них приїжджають за різними програмами, які спонсорує уряд США, більшість платить за навчання з власної кишені. Чужоземні студенти приносять в економіку країни понад 21 млрд дол. щороку. Останнім часом найбільше молоді приїжджає з Китаю. Кількість китайців, які отримують початкову вищу освіту у США, за останні два роки збільшилась вдвічі. Лише у Лос-Анджелесі освіту отримує понад 4,000 китайців. У південнокаліфорнійському університеті легко помітити студентів з Китаю. Вони тримаються переважно разом, збираються на вечірки та культурні фестивалі. „Це покоління схильне вивчати те, що може згодитися їм після повернення до Китаю. Вони не хочуть залишатися в Америці, як китайські студенти у минулому“. Кількість студентів з Китаю, які навчаються у США, потроїлася за останнє десятиліття, а з 1995 року зросла у чотири рази. За словами економіста Фердінандо Гуера, лише студенти з Китаю минулого року принесли в економіку Каліфорнії понад 100 млн дол., а загалом по країні понад 4.5 млрд дол. Окрім економічної вигоди, присутність китайських студентів має й інші переваги. Це створює більше можливостей для співпраці між двома країнами. Наразі більшість китайських студентів переймаються навчанням та прагнуть своїми успіхами порадувати батьків, які заплатили чималі гроші за американську освіту дітей. („Голос Америки“)

3 Нью-Йорку – до Мадриду

КИЇВ. – Український дипломат, Посол Сергій Погорельцев, який був Генеральним консулом України в Нью-Йорку у 2000-2006 і 2009-2012 роках, призначений Надзвичайним і Повноважним Послом України в Королівстві Еспанія і за сумісництвом – в Князівстві Андора. Працюючи в Нью-Йорку, С. Погорельцев приділяв багато уваги зв'язкам з закордонними українцями.

С. Погорельцев народився у вересні 1964 року в Києві, закінчив Київський університет ім. Тараса Шевченка фахівцем з еспанської та англійської мов, був військовим перекладачем місії Міністерства оборони СРСР на Кубі. Після відновлення незалежності України працює на дипломатичних посадах. (МЗС)

Посол Сергій Погорельцев (зліва) і президент Українського Народного Союзу Стефан Качарай на концерті під час Фестивалю української культури цього року на Союзівці. (Фото: Левко Хмельковський)

Моноліт влади похитнувся

Перші підсумки виборів Верховної Ради України засмутили багатьох закордонних українців, які звертаються до редакції з тривогою, викликану нібито перемогою Партії Регіонів. Насправді „партія влади“, як її називають, не досягла поставленої їй провідниками мети. За її список проголосували, як повідомлено 28 жовтня за даними національного „екзит-полу“ 28.1 відс. виборців. Це, звісно, попередні висліди. Об'єднана опозиція „Батьківщина“ за даними „екзит-полу“ дістала 24.7 відс. голосів, партія „УДАР“ – 15.1 відс., Компартия – 11.8 відс., „Свобода“ – 12.3 відс. Отже, конкуренти „партії влади“ істотно потіснили її з провідних позицій і позбавили можливості негайно дістати більшість у парламенті.

Величезні зусилля „регіоналів“ були спрямовані на здобуття повної більшості у Верховній Раді, яка дозволила б їм відразу й без перешкод забезпечити продовження каденції свого надхненника – Президента України Віктора Януковича, прийняти усі ті закони, проти яких виступали опозиція й свідоме громадянство. Для досягнення цієї мети були мобілізовані адміністративний ресурс, тобто вплив місцевих органів влади, голосування за вказівкою залежних від уряду груп виборців, а також обіцянки, підкуп, пропаганда у засобах масової інформації поза конкуренцією з боку інших партій, а також спроби фальсифікації під час голосування. Мала значення також насильницька ізоляція провідних діячів опозиції, зокрема Юлії Тимошенко та Юрія Луценка.

„Регіонали“ вважали, що їхня перемога забезпечена. Але цього разу опозиція виявилася більш дієздатною, зробила певні кроки до об'єднання зусиль, провела ряд акцій щодо роз'яснення виборцям справжнього змісту загравань „регіоналів“ з електоратом. Не змарнували часу й закордонні українські організації, які постійно викричали антинародні позиції партії влади та її зверхника В. Януковича. Системними були публікації з цієї проблеми також у „Свободі“. Відіграла свою роль також пильна праця численних міжнародних спостерігачів, зокрема від українських організацій, контролю яких значно утруднила можливість фальсифікацій. „Нью-Йорк Таймс“ у великій статті з України щодо виборів 30 жовтня зазначив численні порушення з ухилом на користь команди В. Януковича.

Опозиційним силам не вдалося досягнути повної перемоги, але завдяки їм моноліт влади „регіоналів“ похитнувся, дав відчутну тріщину. Тепер для створення коаліції у Верховній Раді „регіоналам“ доведеться шукати зв'язку з комуністами, намагатися перетягнути до себе декого з обранців партії Віталія Кличка, а також тих самовисувачів, котрі не мають чітких політичних устремлінь. Тепер перед свідомою громадськістю, зокрема перед тими партіями та об'єднаннями, представники яких увійшли до парламенту, постав обов'язок досягати зменшення числа так званих „тушок“, котрі спокуються на обіцянки „регіоналів“. На жаль, минулий досвід свідчить, що такі випадки неминучі.

Новиною з політичним значенням стало обрання до Верховної Ради представників Всеукраїнського громадського об'єднання „Свобода“ Олега Тягнибока, яке досі непокоїло не тільки недругів України, але й багатьох громадян дещо ультрарадикальними гаслами та акціями. Усе ж цей вибір став свідченням активності молоді, яка прагне рішучих дій. Обрані ж депутати мали б тепер перейти від демонстрацій до врівноваженої праці на користь української державності.

В цілому вибори засвідчили повільний рух України до бажаних змін – вибори Верховної Ради показали зміну настроїв громадянства на користь плюралізму, демократії, збереження державності. У найближчі дні з'ясується остаточний розклад сил у Верховній Раді. Є надія, що команді В. Януковича протистоятиме згуртована і дієздатна сила.

ІСТОРІЯ

Михайло Терещенко любив Україну

Володимир Єфимов

Прізвище Терещенко я вперше почув 20 років тому в Києві, в Музеї західного та східного мистецтва.

Родина Терещенків на межі XIX та XX ст. була найбільшим виробником цукру у світі. Цукрову справу заснував Артемій Терещенко, нащадок запорозького козака з містечка Глухова, а продовжили його сини Микола, Федір та Семен, згодом – Миколині сини – Іван та Олександр. Цукрові буряки вони вирощували на власних та орендованих землях, на славетних українських чорноземах, а потім ті буряки переробляли на власних цукрових заводах, побудованих за прогресивними західноєвропейськими технологіями.

А. Терещенко, розпочинаючи цукрову справу, висунув незвичайну на той час умову: 80 відс. прибутку від цукрових заводів мали витрачатися на благодійництво і меценатство. Цю умову він заповів синам і нащадкам.

Після смерті старших членів родини Михайло Терещенко став головою промислової імперії і найбагатшою людиною в Малоросії (так тоді в царській Росії називали Україну), одним із найбагатших у світі. Було йому тоді лише 25 років.

М. Терещенко набув доброї освіти – крім обов'язкових у київській гімназії старогрецької мови та латини, у дитинстві він опанував також французьку, англійську та німецьку мови. По завершенні навчання у гімназії поступив до Київського університету ім. св. Володимира, а у 1905 році поїхав до Німеччини, де три роки вивчав економіку в Ляйпцігському університеті. Потім вчився екстерном на юридичному факультеті Московського університету, який закінчив у 1909 році й почав працювати на кафедрі римського і цивільного права Московського університету. І так протягом трьох років. Принциповий за вдачею М. Терещенко залишив університет у 1911 році разом з кількома викладачами на знак протесту проти звільнення демократичних керівників навчального закладу реакційною владою.

Протягом 1911-1912 років М. Терещенко був чиновником з особливих доручень при Дирекції імператорських театрів, грошей за це йому не сплачували, але у 1912 році надали почесне звання камерюнкера. Освічений юнак заснував (разом з сестрами) видавництво „Сірін“, що випускало книги літературів „срібного століття“, зокрема поетів Андрія Білого та Олександра Блока. У той період М. Терещенко одружився з французенкою Маргарет Ное, з часом у них народилися дві доньки та син.

М. Терещенко був членом правління Всеросійського суспільства цукрозаводів, членом керівних органів двох великих банків. Він уславився тим, що фінансово допомагав багатьом особам та державним установам освіти та культури. Він дав гроші на будинок і заснування Київської консерваторії. На гроші Терещенків у Києві були побудовані приміщення чотирьох нинішніх провідних музеїв, ряд лікарень і храмів, в тому числі будинок, у якому нині міститься Національна бібліотека Академії медичних наук та садиба, у якій

Михайло Терещенко

тепер розташовано музей Тараса Шевченка. Для дружини Маргарет він придбав славетний коштовний діамант, якому довелося зіграти певну роль у долі М. Терещенка.

З початком Першої світової війни М. Терещенко спочатку був уповноваженим загоном Червоного Хреста і Червоного Півмісяця на Південно-західному фронті, потім займався санітарними організаціями, які обслуговували армію.

1917 року М. Терещенко був у першому складі Тимчасового уряду міністром фінансів, а у другому, третьому та четвертому складах уряду – міністром закордонних справ. У липні 1917 року М. Терещенко брав участь у переговорах з Центральною Радою і виступав за те, щоб питання України було вирішене після скликання Всеросійських установчих зборів.

25 жовтня 1917 року разом з іншими міністрами Тимчасового уряду М. Терещенко був заарештований більшовиками й ув'язнений у Петропавлівській фортеці.

Отут і зіграв свою роль унікальний діамант. Як розповів онук мецената Мішель Терещенко зі слів своєї бабусі Маргарет, навесні 1918 року вона цілий тиждень ходила до будинку Смольного палацу, де містився штаб більшовиків, щоб зустрітися з Володимиром Леніним (Ульяновим). Хотіла викупити свого чоловіка за коштовний діамант. Зустріч відбулася. На пропозицію передання діаманта за звільнення М. Терещенка В. Ленін відповів категоричною відмовою: „Революція не продається“. Але наступного дня до Маргарет приїхали посланці влади і М. Терещенкові була влаштована „втеча“ з фортеці, а діамант перекочував до більшовиків.

До вартости діаманта були додані й Терещенкові колекції. М. Терещенко передала у Петербург 4,815 художніх виробів, в тому числі понад 300 картин Михайла Врубеля.

Уся родина Терещенків емігрувала, лише Варвара Терещенко-Ханенко вирішила залишитися у Києві, зберігаючи рештки художніх колекцій. Вона стала більшовицькою арештанткою у власному будинку – мешкала в комірчині під дахом, їй було заборонено навіть дивитися на власні твори мистецтва. Ця страдниця померла у 1922 році.

Нині в будинку Терещенків розташований державний Музей східного та західного мистецтва. Поруч – ще один Терещенків будинок, у ньому міститься Музей російського мистецтва. Звільнений

(Закінчення на стор. 16)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$65.00 на рік, \$40.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$55.00 на рік, \$35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3041 E-mail: admin@svoboda-news.com
Оголошення	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail adukr@optonline.net
Передплата	Марійка Пенджола	☎ (973) 292-9800 x 3042 E-mail subscription@svoboda-news.com

Вшанування 70-річчя Української Повстанської Армії

ВИПАНІ, Нью-Джерзі

Левко Хмельковський

Урочиста академія на честь 70-річчя Української Повстанської Армії (УПА) відбулася 14 жовтня в Українському Американському Культурному Центрі Нью-Джерзі.

Академію розпочав святковий апель, на який ветерани УПА Павло Батьків, Євстахій Кметь і Михайло Дзіман винесли прапори України, Організації Українських Націоналістів та УПА. Проводили апель парох Української католицької церкви св. Івана Хрестителя у Випані о. Роман Мірчук та голова філії кредитівки у Випані, голова першого відділу Українського Конгресового Комітету Америки та відділу Організації Оборони Чотирьох Свобід України у Моріс-кавнті Михайло Козюпа. Пластуни зі станиці Ньюарк слідом за М. Козюпою повторили присягу вояка УПА.

Доповідь про УПА виголосила Зеня Брожина, дочка ветерана УПА Михайла Ковальчина („Бурого“). Вона зокрема зачитала спогад батька про героїчну загибель в сутичці з військом польської Служби безпеки 14 березня 1947 року вояків УПА „Мазепи“, „Бистрого“, „Зоряного“ і „Драпака“. У великих снігах, зморені, вони дісталися сільської хати, але перепочити не змогли, бо хату оточило військо безпеки. Господар спробував вивести вояків через криївку, але вихід з неї був завалений. І тоді повстанці прийняли нерівний бій, у якому двоє з них загинули, а інші двоє, поранені, потрапили до рук ворога. Бій тривав понад дві з половиною години. „Драпака“ кинули до в'язниці, а „Мазепу“ довго возили по навколишніх селах, під тортурами вимагаючи вказати прихильників УПА. Він не здався. А коли його човном перевозили через ріку, вискочив у воду і загинув.

Учасники святкового апелю (зліва) парох Української католицької церкви св. Івана Хрестителя о. Роман Мірчук, голова філії кредитівки у Випані Михайло Козюпа, ветерани УПА Павло Батьків, Михайло Дзіман і Євстахій Кметь. (Фото: Левко Хмельковський)

Присутні подивилися відеофільм „Сини лісу“, який зняла, за участі, свого батька та інших ветеранів УПА, Христина Котляр.

У мистецькій програмі повстанські пісні виконав гурток співу юнацтва Пласту в Ньюарку під керівництвом Петрусі Котляр-Паславської і хор парафії св. Івана Хрестителя, а група парафіяльної молоді та старші юнаки відділу Спілки Української Молоді у Випані показали театралізовану сценку „Вони впали, щоб жив народ“, яку вони підготували під керівництвом Оксани Телепко, котра супроводжувала дійство грою на бандурі. Четверо дівчат зобразили полеглих героїнь УПА, котрі встали з могил і розповіли про свою боротьбу...

На закінчення усі гуртом заспівали гімн України.

Спонсором академії і фотовиставки „УПА – армія нескорених“ стала Українська Американська Федеральна Кредитова Спілка „Самопоміч“.

На сцені – гурток співу юнацтва Пласту в Ньюаркській станиці.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

Юрій Наконечний

Заходами Українських Державницьких Організацій під патронатом відділу Українського Конгресового Комітету Америки (УККА) у Філядельфії 14 жовтня урочисто відзначили 70-річчя створення Української Повстанської Армії (УПА).

Свято розпочалося апелем, який включав покладення вінка учасникам визвольних змагань і виголошенням урочистої „Присяги вояка УПА“. Вінок внесли дружинники Спілки Української Молоді (СУМ) разом з ветераном УПА Богданом Тодоровим до пам'ятної відзнаки УПА. Присягу перевів Осип Рожка в присутності Б. Тодорова і членів театрального гуртка Юнацтва СУМ (Осередок ім. УПА у Філядельфії).

Головну доповідь виголосив д-р Аскольд Лозинський, голова Світової Конференції Укра-

Виконавці монтажу „Заплакали карії очі“. (Фото: Юрій Микитин)

їнських Державницьких Організацій. Опісля театральний гурток осередку, під керівництвом Юрія Наконечного, виконав сценічний монтаж

на тему повстанської пісні „Заплакали карії очі“. Співанням цієї пісні і „відходом повстанців на Волинь“ закінчено свято.

МЮНХЕН

о. Олег Зайнуллін

14 жовтня представники української громади були присутні на Літургії в Українському греко-католицькому катедральному соборі Покрови Пресвятої Богородиці і св. Апостола Андрея Первозваного з нагоди 70-ї річниці з дня утворення Української Повстанської Армії (УПА).

Літургію служив Апостольський Екзарх для українців-католиків візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії Петро Крик в співслужінні отців екзархату та румунського священника, диякона Мелхитської церкви, який під час Літургії прийняв священниче свячення з рук Владика Петра Крика. Отець Олег Зайнуллін привітав нововисвяченого священника від імені української громади в Франкфурті-на-Майні.

Після Літургії відбулися зустрічі з українською громадою в Мюнхені, під час яких обговорено перспективи майбутньої співпраці, зокрема щодо створення архіву українських поховань в Німеччині.

Напередоді, 13 жовтня, представники української громади в Франкфурті-на-Майні відвідали

місце поховання провідника Організації Українських Націоналістів (ОУН) Степана Бандери на цвинтарі Вальдфрідгоф в Мюнхені з нагоди 53-ої річниці його смерті.

Після покладання квітів і запалення свічок під синьо-жовтим та червоно-чорним прапорами відбулася Панахида, яку відслужили оо. Валентин Смоктунович, о. Володимир Війтович, о. Андрій Дмитрик та о. О. Зайнуллін. Після Панахиди виступили о. В. Смоктунович та Ярослава Філь, які розповіли про життя провідника ОУН.

Опісля представники української громади вирушили до могил провідників Степана Ленкавського, Ярослава Стецька, родини Коновальців, Євгена Рена-Побігушого, Ростислава Єндика та інших видатних українців.

Увечері відбулася зустріч з студентами Українського Вільного Університету в Мюнхені. Зустріч відбулася в стінах „Рідної школи“, побудованої після Другої світової війни за фонди Патріярха Української Греко-Католицької Церкви Йосифа Сліпого та інших жертводавців.

о. Олег Зайнуллін – священник Української Православної Церкви Київського патріярхату у Франкфурті-на Майні.

Могила Степана Бандери в Мюнхені.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

38-ий з'їзд сеньйорів УНСоюзу відбувся на Союзівці

Д-р Олександр Серафим

КЕРГОНКСОН, Нью-Йорк. – Черговий з'їзд-конференція сеньйорів Українського Народного Союзу відбувся 10-15 червня з участю 80 осіб, переважно з східних штатів США і

однієї провінції Канади – Онтаріо.

В головному будинку, біля реєстраційного столу, почали зустрічатися давні знайомі і нові учасники з'їзду після полудня 10 червня. Повечерявши, учасники знову зійшлися на традиційне спільне

співання при частуванні. Зі смутком згадували вони відсутніх, а також розповідали, як провели час від останньої зустрічі.

Відкриття з'їзду відбулося наступного дня у залі „Веселки“. Учасників привітала голова з'їзду Оксана Тритяк. Після заспівання гімнів США, Канади і України, було пом'януто сеньйорів, які відійшли у вічність: св. п. Орису Мандич з Конектикату та св. п. Марійку Солтис з Нью-Йорку.

Було вибрано президію з'їзду: голова Діонізія Брочинська, члени – Оксана Тритяк, Ігор Гайда і Ольга Тритяк. Вибрано також три комісії. Олександр Серафим, Наталка Дума і Надя Шаран працювали у номінаційній комісії, Ярослава Рубель, Оксана Тритяк та Ігор Гайда – у верифікаційній комісії, Володимира Біланюк, Глорія Горбата і Євген Кулик – у резолюційній комісії. Крім комісій, які працювали під час з'їзду, Тамара Гурін дбала про фізичне здоров'я учасників, переводячи 30-хвилинні вправи кожного дня з бажаними учасниками.

Управитель Союзівки Нестор Паславський привітав присутніх і поінформував про події, які відбуватимуться на оселі протягом літа, запросив усіх на Фестиваль української культури в середині липня.

Тиждень сеньйорів був виповнений різними цікавими доповідями. Першим доповідачем був правник, колишній заступник президента УНСоюзу Нестор Олесницький. Він розповів про причини, які спонукали його до вивчення свого родоводу і про джерела інформації, які він використовував. Ольга Тритяк роздала бажаним брошури Миросі Стефанюк про те, як писати родинну історію.

Вірляна Ткач говорила про свою працю в театрі Мистецька група Яра і подорож в Україну, а також про український театр взагалі, о. д-р Іван Кащак, парох церкви св. Трійці в Кергонксоні, оповів про Владику Сотера Ортинського і його вклад в створення єпископату Української Католицької Церкви в США. Посол Валерій Кучинський інформував про свою працю на користь України та відповів на запитання про політичну ситуацію України.

Д-р Ігор Гайда говорив про вплив харчування на здоров'я

людей, особливо старшого віку. Д-р Михайло Левко інформував про ревматологію у людей похилого віку, інші хвороби. Головний кухар Союзівки Андрій Соневицький демонстрував приготування смачних перекусок. Останнім промовцем була Орися Стрижак, яка поділилася своїм досвідом опіки за хворою мамою.

Протягом тижня були також різні заняття, щоб розважити учасників та придбати фонди для Товариства сеньйорів. Олег та Оксана Лопатинські провели традиційне бінго. Г. Горбата, Н. Шаран, Леся Стецюк, та Василь Бистряник займалися ліцитацією. Г. Горбата, Л. Стецюк та В. Бистряник провели продаж квитків на льотерею картини, яку подарував Юрій Солтис, та інкрустованої тарілки, подарованої Юрієм Руденським і Мартою Ломогою. Ці заняття та забави принесли гарний дохід до каси.

В часі з'їзду відбувалися футбольні змагання в Польщі та Україні. Любителі спорту мали нагоду бачити деякі змагання у телевізорі. Була також виставка фотографій Богдана Полянського. Кожного року Оксана Тритяк приготує виставку різних світлин учасників попереднього з'їзду.

Бенкет, за традицією, відбувся після спільного фотографування. Під час бенкету президент УНСоюзу Стефан Качарай привітав сеньйорів і гостей, які приходять виключно на бенкет. Після вечері присутні забавлялися під музику Володимира Сизоненка, спів Марії Підлуської та її дочки. Співала під власний акомпанімент Христина Карпевич. Петро Круль записав на дисках старі львівські танги, до котрих деякі учасники радо танцювали. Багато з учасників були в чудових вишиваних сукнях та строях.

15 червня учасники зустрічі взяли участь у Літургії в пам'ять померлих, яку відслужив о. д-р Іван Кащак. Опісля всі зійшлися на останнє засідання, на якому звітувала резолюційна комісія. З'їзд вибрав управу товариства у складі: Оксана Тритяк – голова, І. Гайда – заступник, Ольга Тритяк – секретар і Марійка Томорук – скарбник.

Нова управа запросила всіх віком понад 55 років на наступну зустріч, яка відбудеться на Союзівці 9-14 червня 2013 року.

Головна канцелярія УНСоюзу пошукує наших членів

Український Народний Союз є братською організацією, але в той же час ми є фінансовою установою, яка мусить дотримуватись всіх правил і законів федерального і штатових урядів. У відповідності до цих законів, ми пошукуємо слідуючих осіб.

Якщо знайдете своє ім'я і прізвище на списку, просимо якнайскоріше потелефонувати до Головної канцелярії УНСоюзу на число 800-253-9862. Також, якщо ви побачите знайоме ім'я і прізвище на списку, просимо переказати їм, щоб потелефонували до УНСоюзу.

Дуже дякуємо за Вашу поміч у цій справі.

Name	State	Name	State
ABRAMIUK, MARIA	NY	KRYSHANOWSKYJ, MYKOLA	NY
ANTONIAK, EWDOKIA	IL	KUPSCHE, MARY	CT
BALKO, WALTER	FL	KUSHNIR, MYCHAJLYNA	NY
BARNETT, MARY	PA	KUZMA, STEPHANIE	IL
BOGDANOW, GRIGORIJ	PA	KYRYLCZUK, OLGA	NJ
BOJCZUK, ROZALIA	NJ	LAZUKA, SYLVESTER	OH
BUDULYCZ, JULIA	IL	LEHENKY, MARIA	WI
BULAWKA, ANATOLE	MD	LEWICKI, MARY	PA
CAMPO, ANNETTE	OH	LEWIS, ANNA H.	MD
CASAZZA, MAGDALENA	NJ	LOZOWY, JOSEPH	OH
CASPER, HELEN	FL	LUCIW, NICHOLAS	NJ
CHRUSZCZ, ANNA	IL	LUZECKY, FRANCES R.	CA
CULUPA, MARY	PA	MALANIUK, MYRON	IL
DACHUCK, ANNA B.	NY	MALARSKY, ANNA	CA
DEMCHYK, WASYL	PA	MARSH, STEPHANIA	NJ
DEYCHAKIWSKY, BONDAN	NJ	MELNYK, STEFAN	QC
DOSKOTZ, JOHN	MA	MELNYKOWICZ, WASYL	OH
DWORCZYN, PETER	MI	MEUTER, JANET E.	NJ
DYCZKO, WALTER	PA	MINISSALE, ANNE L	NJ
DYDYNKY, KONSTANTYN	PA	MITZ, NICHOLAS	PA
FALAT, ANNA	PA	OLINYK, JOE	BC
FEDAK, TYMKO	PA	OSTASZ, WASYL	NY
FLETCHER, IRENE O	NY	PASTUSHENKO, JAROSLAW	NY
GRADEK, WALTER	PA	PERCAK, STEFANIA	IL
GURAK, WILLIAM	OH	PHILLIPS, NATALIA	FL
HAMERA, NELLIE	MI	PIHIL, ZOFIA	IL
HARING, ANNA	NJ	POPOWYCZ, WARWARA	IL
HAWRYLKO, IRENE J	NJ	PRENETA, ANNA	CT
HAYES, LOLA	IL	ROMANCHUK, ANNE	NY
HIRSCH, MARIA	NJ	ROMANCHUK, JULIA A.	IL
HNATOW, LESLIE	NY	RYBAK, A.	FL
HODGETTS, ANNE	VT	RYWAK, MARIA	NY
HOLOWACKY, MICHAEL	NJ	SALAK, HELEN	PA
HOLOWKA, NICHOLAS	NJ	SAMOTIUK, LENA	FL
HOSHOWSKY, MYKOLA	NY	SAUNDERS, GEORGE	IL
HRANCHOOK, MICHAEL MD.	MI	SIKORA, WASYL	OH
HRAURENKO, KYRYLO	NY	SKALLY, KATIE	ON
HRAURENKO, LEONILA	NY	SMOLINSKY, VICTORIA M.	NY
HRYCENKO, ANTON	OH	SOLTYS, ANNA	NY
HRYNYK, MICHAEL	NJ	STUBERECK, SIGMUND S.	FL
HRYWNIAC, TEKLA	NJ	SWITIJ, MARIA	NY
HYCZKO, KATERYNA	NJ	SZYPULKA, KATERYNA	OH
ILNYCKYJ, WASYL	PA	TITOW, IWAN	MD
JANKOWSKI, STEFAN	MB	TYMKO, JULIA	DE
KASTL, HELEN L.	MO	URICK, ANNE	ON
KMON, STELLA	MA	WASHLESKI, OLGA	PA
KOCHAN, JOHN	MN	WECAL, STEPHEN	RI
KOCYBALA, SWIATOSLAW	NY	WILKERSON, JULIA	NY
KOLMETZ, MICHAEL	NY	WILLIAMS, ANNA	NY
KOLOHRYWENKO, S.	IL	WORMAN, HELEN P.	TX
KOLYNKO, MICHAEL	ON	WYSHNIOWSKY, H.	ON
KORNYLO, PAUL	ON	YASINSKI, ANNA	CA
KOROWYTSKY, HELEN	NJ	ZAILYK, PETER	IL
KOSTYJ, PETRO	NY	ZELTONOGA, JEAN	CA
KOWALCHUK, JOSEPH	IL		

Учасники 38-го з'їзду сеньйорів на товариському вечорі.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Зустрілися колишні гімназисти

Олександр Білик

КЕРГОНКСОН, Нью-Йорк. – І знову вересень, знову завітала золота осінь. Дружній з'їзд колишніх учнів двох українських гімназій: Зальцбурзької (Австрія) та Мітенвальдської (Баварія) відбувся на гостинній Союзівці 16-18 вересня. Усіх прибулих реєстрували скарбники комітетів: Іванка Сіра-Білик (Зальцбург) та Славко Никиш (Мітенвальд). При реєстрації можна було отримати безкоштовно копію „Заповіту Блаженнішого Патріярха Йосифа”, виданого Товариством українців-католиків „Свята Софія”.

17 вересня, користаючись з гарної, соняшної, осінньої погоди деякі учасники помандрували крутими лісовими доріжками та стежками, пригадуючи собі пережиті літа та обговорюючи теперішні проблеми. О 3-ій год. по полудні почалася товариська зустріч, на якій офіційно відкрили з'їзд голови організаційних комітетів обох гімназій: Надя Острук-Лучанко, яка очолила управу Комітету гімназії в Мітенвальді після відходу св. п. Дарії Пушкар-Шуст, та Любомир Лучанко (Комітет Зальцбурзької гімназії).

Після вечери відбулася весела ватра в приміщенні Союзівки, якою вправно проводила Наталка Книш-Дума (Зальцбург). Першого до слова вона попросила Ярка Козака (Мітенвальд), який надзвичайно цікаво розповів про чемпіонат з футболу Євро-2012 у Львові. Любомир Гевко (Мітенвальд)

теж розповів про свою поїздку в Україну. Ева Гамерська-Сахарук, Ліда Андрушин та Н. Книш-Дума (всі з Зальцбурга) розважали присутніх веселими гуморесками, а Сергій Сахарук, колишній диригент гімназійного хору в Зальцбурзі, грав деякі пісні, які всі співали разом.

У вівторок вранці усі зібралися на Службі Божій, яку відслужив парох місцевої Української католицької церкви св. Трійці о. д-р Іван Кашак в сослуженні українського православного священника о. Юрія Базилевського, колишнього студента Зальцбурзької гімназії. Вони відслужили Панахиду в пам'ять померлих професорів та учнів обох гімназій.

По полудні відбулися окремі сходи кожної з гімназій, а відтак спільні сходи обох шкіл.

Під час сходів Зальцбурзької гімназії Сяхо Криштальський прочитав листа-привіт від колишнього учня, а тепер Патріярха-емерита Української Греко-Католицької Церкви Любомира Кардинала Гузара, який передав всім щирі побажання благодаті та висловив надію з ними знов зустрітися. Після звітів та оговорення склад Організаційного комітету залишився той самий (голова Л. Лучанко, заступник – Н. Книш-Дума, скарбник – І. Сіра-Білик та член управи – Ярослав Криштальський).

Організаційний комітет гімназії у Мітенвальді очолила Н. Острук-Лучанко, до управи ввійшли В'ячеслав Никиш – скарб-

Учасники з'їзду колишніх учнів українських гімназій в Зальцбургу та Мітенвальді.

ник, Ярослав Козак – заступник скарбника та вільні члени Михайло Комановський і Галина Савчак-Кутко.

Після спільних сходів відбувся показ прозірок „Історія Української реальної гімназії в Зальцбурзі з правом прилюдностей і з'їзди колишніх учнів”, які приготувала Зеновія Кучма-Кулинич. На висвітлення прозірок були запрошені також мітенвальдські приятелі. Прозірки були поділені на кілька розділів: „Зальцбург”, „Професори”, „Випускники гімназії”, „Віїзд за океан”, „З'їзди і ватри”, „Скечі і карикатури Степана Киня”, „Пласт в Зальцбурзі”.

Увечері всі знову зібралися в готелі Союзівки. Попри зливу, ніхто не втрачав доброго настрою, бо більшість учасників були вихованцями Пласту, а пластуни завжди життєрадісні. Спершу всі вишуквалися до спільної світлини, а відтак зібралися на бенкет.

Бенкет відкрили молитвою о. д-р І. Кашак та о. Ю. Базилевський. Е. Гамерська-Сахарук, ведуча програмою, зальцбуржанка, попросила Наталку Гевко, дружину Л. Гевка, колишнього студента в Мітенвальді, до слова. Н. Гевко прочитала гумореску про життя в Мітенвальді, яку написав Микола Лотишко, колишній студент Мітенвальдської гімназії. Вона також прочитала вірш М. Лотишка „Не відкладай”. Під час бенкету грала музика Стена Косова.

Відтак виступила Дарця Мінчак-Зелик (Зальцбург), яка прочитала гумореску Едварда Козака „Домашня анструкція”.

Наступною точкою програми була гумореска Олександра Білика, чоловіка колишньої зальцбуржанки Іванки Сірої-Білик, „Про розбещених собак”.

Після вечери та мистецької програми гості ще довго забавлялися під танцювальну музику.

Перший дзвінок в школі

Ярина Глум

НЬЮ-ЙОРК. – 15 вересня традиційним урочистим першим дзвінком розпочався навчальний рік у „Школі українознавства” Об'єднання українців Америки „Самопоміч”. Цей національно-виховний освітній заклад на чолі з директором Іваном Макаром забезпечує дітям можливість вивчати рідну мову, літературу, історію, географію, культуру, прищеплює християнські цінності. Дирекція, вчителі та батьки учнів з посвятою віддаються забезпеченню успішного

і безперервного функціонування школи з часу її заснування у 1949 році. Щороку у школі відбуваються культурно-мистецькі заходи та публічні акції – Різдвяні концерти, Шевченківські вечори, карнавали. Учні, батьки і вчителі беруть участь у щорічному Українському фестивалі, жалобній ході пам'яті жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні.

Навчання у школі відбувається щосуботи з 9-ої год. ранку до 1-ої год. по полудні. Щороку до школи зараховуються понад 200 учнів від передшкілля до 12-ої класи.

Також при школі діє „Світличка” для дітей віком 3-4 років під опікою 83-го відділу Союзу Українок Америки.

Школа українознавства вдячна церкві св. Юра, її отцям за духовну опіку та товариству „Самопоміч” за фінансову підтримку.

Перший дзвінок в Школі українознавства в Нью-Йорку.

Інтенсивні Курси Англійської Мови

Всі рівні володіння мовою • Англійська мова для підприємництва
Вдосконалення вміння писати і читати • Підготування до іспиту TOEFL
Повний вибір курсів Apple iMac Photoshop та Office for Mac
“English through the Arts” - Центр Діяльності

Spanish-American Institute

служить міжнародним студентам на Times Square від 1955 р.

215 West 43 Street, Times Square, NY 10036

Тел.: 212-840-7111 • Факс: 212-719-5922

Info@sai2000.org • www.sai2000.org

SKYPE: StudentClub • www.FaceBook.com/StudentClub

This school is authorized under Federal Law to enroll non-immigrant alien students.
Registered by the Department of Education of the State of New York.

LVIV EXPRESS
PARCEL SERVICES

1111 East Elizabeth Ave. (908) 925-0717
Linden, New Jersey 07036

PACKAGES TO UKRAINE

BELORUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA

МОРЕМ	ЛІТАКОМ	ДОЛЯРИ	ЕЛЕКТРОНІКА
мінімум 10 фунтів	2-3 тижні мін. 10 фунтів	Пересилка і доставка	220 V

15 років в бізнесі чесної і добросовісної праці.

Полагоджуємо митні справи.

У зв'язку з розширенням компанія пошукує агентів до співпраці.

Доставляємо пакки до України, Білорусі, Росії, Польщі, Естонії, Литви, Латвії, Словачії.

Підбираємо пакки з дому безкоштовно.

Пересилка пакоч через UPS для клієнтів з інших штатів.

Call Toll Free 1-800-965-7262

Сходження українців на гору Деналі

16 червня при низькій температурі і шаленому вітрі двоє українців – Ігор Карабін та Ігор Дикий підкорили найвищу вершину Північної Америки в Кордильєрах, в одному з гірських хребтів Аляски – гору Деналі (Мак-Кінлі), що має висоту 6,194 метри. Вперше гора була подолана у 1913 році. Вона входить до складу альпіністського проєкту „Сім вершин“. Сходження забезпечували Антон Савосчік, Валерій Умнов, Судга Памідімукала та Стефан Сілінг.

Ігор Дикий

(П'ята частина. Закінчення)

Йшли мовчки, зв'язок наших думок підсвідомо передавався шнуром, що нас страхував, наче телефонним дротом. У повітрі висіла напруга. Оглядаючись, я бачив росіян, які з неабияким хвилюванням стежили за нами... І ось останні метри схилу – і ми виходимо з небезпечної зони у сідловину перевалу Motorcycle Hill. Ігор скидає наплечник, ми потискаємо руки, б'єм по плечах один одного, не приховуючи емоцій і радості, що все обійшлося.

На іншому кінці схилу росіяни невпевнено продовжують стояти. До них за хвилю підходять й інші групи альпіністів, що стояли в наметах на перевалі Windy Corner. Ігор сідає на наплечник і каже: „Все, далі ми не йдемо, хай хтось інший ризикує життям“. Під нами простягався такий самий схил перевалу Motorcycle Hill, де 15 червня загинули японці в лавині. Тож ми вирішуємо сидіти на наплечниках і відпочивати, робити чай і перекус.

Вирішили, що нехай хтось інший бере на себе ризик розвантажувати цей схил і торувати сніг по цілині. Пройшло ще досить багато часу, як перші групи знайшли сміливість вирушити проторованою нами стежкою на Squirrel Hill.

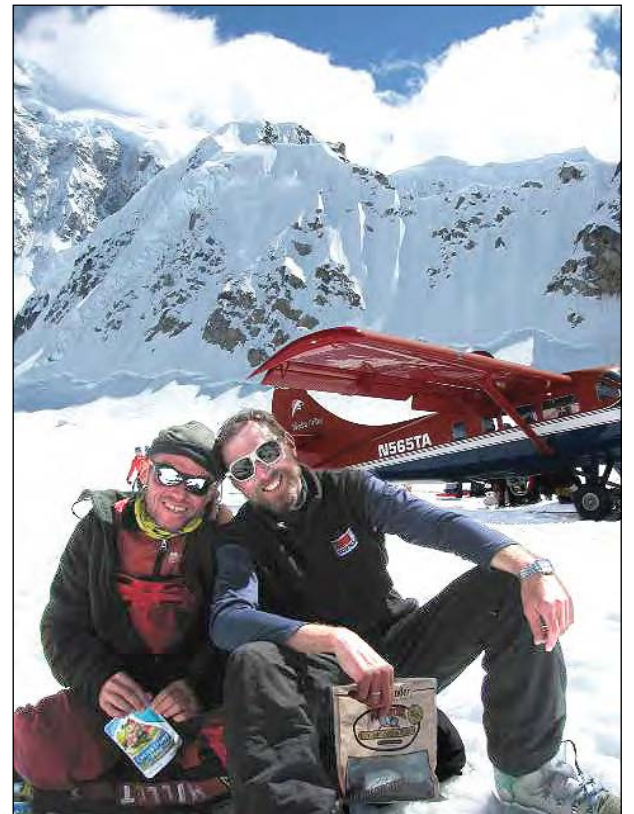
Першим, здається, з'їхав один хлопець на лижах, додатково розвантаживши схил, і тоді народ вирушив нашими слідами. Але всі підходили до нас і також, як і ми, сідали на наплечники, ніби чогось очікуючи. Точніше, вони очікували, що ми з Ігорем й далі встанемо, і підемо першими. Коли побачили, що ми абсолютно не налаштовані йти, а витягуємо пальник робити чай, почали робити те саме, що й ми –

теж діставати пальники і робити чай з перекусом.

Це були, в основному, американські комерційні групи. Невдовзі підійшли росіяни, ми почали думати, як бути далі. Підтяглися до нас еквадорці, серед яких була одна дівчина. Постійно усміхнені і привітні, вони підкорили Деналі важким маршрутом West Rib. Тепер же, порадившись з Ігорем, всі разом вирішили робити велетенські перила, які зв'яжуть зі шнурів усіх груп, які були на той час на перевалі. Ми почали збирати у всіх шнурів і зв'язувати поступово докупки. Один з групи еквадорців, молодий веселий альпініст, прив'язався до кінця мотузки і почав спуск з рацією. Він спускався, минаючи тріщини. Страхували його трьома льодобурами, що були закріплені в схилі, і коли шнур доходив до наступного вузла велетенського перила, по рації йому передавали, щоб він зупинився. Тоді перекидали другий фрагмент шнура в інший карабін і спуск продовжувався. Таким чином за деякий час він досягнув долини під схилом. Перило було натягнуте. Далі стало питання – хто йтиме першим по перилу? Поки в повітрі зависла пауза, я впрягся у свої волокуші, клапнув Ігоря по плечу і, вщепивши карабін, розпочав спуск. На той час я вже добряче змерз на вітрі, бо віддав раніше свою пуховку Ігореві (він же свою залишив Судзі). Я знав, що він буде спускатися останнім, поки всі не злізуть, і зніматиме перило... Пересувався я по перилу досить швидко, поки на середині схилу нога по саме стегно не провалилася в добре засипану снігом і непомітну тріщину. Тут довелося впасти на живіт і по-пластунськи відповзти вперед по схилу.

Все обійшлося, головне, що волокуші не пішли в тріщину, а з'їхали боком, оминувши її. За хвилю я вже був внизу. Дочекавшись на Олену з групи росіян, яка пішла одразу за мною, вирушили разом до їх закидки, закопаної в 3-му таборі. Допоміг їй викопати намет та їх волокуші з провіантом, поки хлопці сходили донизу. Далі конвейером спускалися по цьому перилу комерційні групи. У якоїсь з американок почалася істерика, що аж провідники кричали на неї, „заспокоюючи“ таким чином. Було досить дико на це дивитись... За цей час ми з росіянами приготували багато чаю. Напилися самі, відпоїли героїв-еквадорців на чолі з тренером Іваном, та з нетерпінням очікували на Ігоря і ще одного еквадорця, що був на горі з ним. Всі росіяни вирішили, що вони вже далі йти не будуть, а залишаються спати в цьому таборі, хоча вже підходила 7-ма година ранку і сонце підіймалося все вище.

І ось Ігор почав спуск останнім, знімаючи перила, а я вирушив з термосом чаю йому назустріч, переймаючись його пальцями на лівій руці, які він невдало обпик об

Ігор Карабін та Ігор Дикий в кінці сходження.

дно гарячого казанку з чаєм ще на початку експедиції, а ще підморозив їх на вершині. По дорозі на спуск він, так як і я, провалився в тріщину, однак, вже глибше – по пояс. Проте теж швидко зреагував і викотився вниз по схилу. Невдовзі він вже стояв біля мене і жадібно пив гарячий чай. Такі екстремальні ситуації – це була його стихія і він отримував неабиякий заряд позитиву, як все гарно скінчалось... Попивши чаю, ми вирішуємо, що вже немає сенсу розкладати намет, а поки є сили, спускається вниз, до кінця, до базового табору...

18 червня

Почали вихід на спуск з 3-го табору близько 8-ої ранку. Перед нами вже пішло кілька комерційних груп на лижах і йти по протореному шляху вже було набагато легше. Спуск був зтяжним і вимотував сили. Хотілося вже швидше побачити базовий табір, але він ніяк на горизонті не появлявся.

Помітно, що зі зменшенням висоти сонце нещадно знищило сніг на схилах окремих вершин. І вони радше нагадували чорні терикони з вугіллям, як на Донеччині, ніж ті гори Аляски, які ми бачили на початку нашої експедиції.

Нарешті, вимучені, добрали до скруту льодовика Кахільтна. Там ми зробили довгий привал. Полягали на наших волокуші, задерли ноги і довго лежали. Аж тут нас наздогнали дві гамірні комерційні групи. Одна – з тією дівчиною, що вчора на перевалі мала істеричний приступ... Ми піднялися і продовжили рух за ними.

Вийшли в базовий табір, скинули наплечники і попадали на них. Невдовзі підтяглися наші добрі знайомі – два американці-екстремали, що спускалися на лижах і сновборді. Вони радо пригостили нас пивом, обговорюючи сходження на Деналі. Це був верх блаженства: у кінці маршруту, на льодовику, вимучені спрагою і несамопитим ультрафіолетом променів сонця, випити холодного пива, яке щойно викопали із закидки з-під снігу. Далі нас чекало довге очікування на наш літак у колі знайомих друзів-альпіністів еквадорців, зважування наплечників до вильоту літака і просто дрімання на наплечниках...

І ось – наш літак. Обійми знайомого пілота фірми Шелдонів. Ми вже набираємо розгін по льодовику і поволі підіймаємось в повітря, залишаючи позаду схили Деналі, Гантера і Форакера. Під крилом літака на льодовику виблискують блакитно-зелені калюжі, що свідчать про те, що тут таки настало літо. Під крилами – зелена тайга, за кольором якої ми вже встигли скучити. Невдовзі входимо в дощову хмару. Краплі дощу починають заливати ілюмінатори. Але ми йдемо на зниження і сідаємо на летовищі Талкітні. Дощ закінчується, виходить сонечко. До літака виходять радісні кияни, Стефан і головне – господарка фірми, зустрічаючи нас з такою свіжоспеченого печива, наче з короваєм. Далі – обійми, привітання і багато емоцій... Ми повернулися з перемогою!

УВАГА! ДЕБЮТАНТКИ НА 2013-ий РІК! УВАГА!

**Товариство Українських Інженерів Америки
Відділ у Філадельфії**

*щиро запрошує молодих панночок
зголошуватися як дебютантки на*

**Традиційний 59-ий Бенкет і Баль
з презентацією Дебютанток**

який відбудеться у

суботу, 9-го лютого 2013 р.

в балевій залі готелю

Radisson Hotel

Old Lincoln Highway and Route 1

Trevoise, Pennsylvania

Коктейл, о 6-ій годині

Бенкет о 7-ій годині

Презентація Дебютанток та Баль о 9-ій год.

*За додатковими інформаціями,
або щоб зголосити дебютантку,
просимо телефонувати:*

**Галя Вірстюк: 267-879-5502
д-р Петро Гевка: 610-277-1284**

November 22nd 2012 at Soyuzivka

Traditional Feast from 12:30pm to 4pm

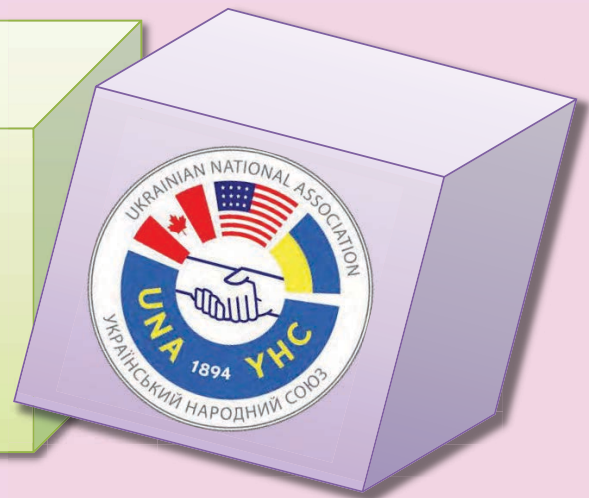
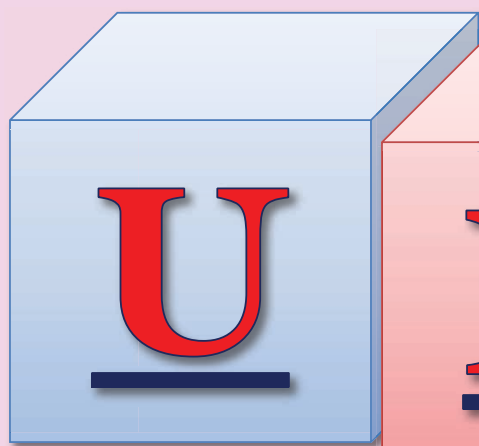
Soup, Salad, Turkey Dinner with all the trimmings and Dessert Table

Plus carved Prime Rib, Stuffed Pork Loin and Salmon

\$35 - per adult, 12 & under ½ price, 4 & under free

Call for reservations 845-626-5641 ext 140

SOYUZIVKA 216 Foordmore Rd Kerhonkson NY 12446

Is Your Child Or Grandchild A UNA Member?

Endowment at Age 18*

- Issued to persons between the ages of 0-10
- Minimum policy size is \$5,000
- Premium payable until age 18
- No policy fee
- Full face amount paid at death or on maturity date at age 18
- Life insurance plan and systematic savings combined
- IRS: interest is taxable during accumulation period

*Not available in all states.

20 Year Endowment*

- Issued to persons between the ages of 0-80
- For ages 0-60: minimum policy is \$5,000
- For ages 61-80: premium of \$200 or more is required
- Premiums are payable for 20 years
- No policy fee
- Full face amount paid at death or on maturity date at the end of 20th year
- Life insurance plan and systematic savings combined
- IRS: interest is taxable during accumulation period

*Not available in all states.

2200 Route 10 Parsippany, NJ 07054

Tel: 800-253-9862 Fax: 973-292-0900

Sales – 888-538-2833 ext 3055

www.UkrainianNationalAssociation.org

facebook.com/UkrainianNationalAssociation

*Подбайте про Ваше
завтра вже сьогодні!*

**Відкрийте рахунок
ІРА,
щоб забезпечити своє
майбутнє без турбот.**

3.15% АРУ*

Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. доларів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

Вигідно розташовані філії:

КЕРГОНКСОН:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

АСТОРИЯ:

32-01 31st Street
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

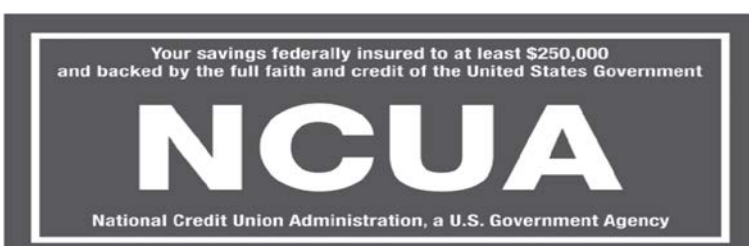
ЛІНДИНГІРСТ:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfreliancenyc.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfreliancenyc.org

**Поза Нью Йорком дзвоніть
безкоштовно:
1-888-SELFREL**

*АРУ - Відсотки у річному відношенні з нараховуваною дивідендою. Дивіденда - 3.10% нараховувана денно може бути змінена без попередження.

Світлій пам'яті вченого-енциклопедиста і патріота

Олександр Панченко

15 жовтня в Чикаго помер видатний український вчений і політик Василь Маркусь.

Покійний, як учений, належав до особливо працьовитих і цілеспрямованих особистостей, а як політичному діячеві йому була притаманна стриманість, здорова поміркованість та об'єктивність в оцінюванні складних суспільних явищ. Втім, якби покійний проф. В. Маркусь нічого більше не зробив, лише практично розпочав, як головний редактор і співголова Редакційної колегії, видавання „Енциклопедії української діаспори“, то вже б залишив по собі яскравий слід у житті української суспільності.

Особисто мені не довелося зустрічатися з проф. В. Маркусь, але досі зберігаю його великого і дуже змістовного листа до мене, коли я працював над книгою про його соратника, члена президії Української Головної Визвольної Ради (УГВР) д-ра Мирослава Андрія Прокопа, тепер вже також покійного...

В. Маркусь народився 22 грудня 1922 року у селі Бедевля на Тячівщині (тепер – Закарпатська область), виявив себе як історик,

політолог, правник, публіцист і видатний громадсько-політичний діяч української діаспори, був членом 20-го Пластового куреня „Орден Хрестоносців“ ім. Митрополита Андрея Шептицького.

Михайло Орос у своєму спомині „Що було перед Ковнером і після нього?“ писав: „...Ми вивчали історію України та читали підпільну літературу. А також про історію Української Військової Організації, ОУН... Хустську організацію Юнацтва ОУН очолив Василь Маркусь, дуже ерудований юнак і талановитий поет, Ужгородську – студент учительської семінарії, теж поет, на мій погляд непоганий, Андрій Грицак...“.

У травні 1942 року В. Маркусь було заарештовано, угорський військовий суд засудив його до п'яти років ув'язнення за участь у роботі молодіжного націоналістичного підпілля з рамени ОУН на Закарпатті. Після звільнення з тюрми у 1943 році він навчався на філологічному факультеті Будапештського університету, де студіював славистику, пізніше був делегатом Першого з'їзду Народних комітетів Закарпатської України, який 26 листопада 1944 року ухвалив Маніфест про возз'єднання Закарпаття з Україною. Прикметно, що перше

видання у справі судових процесів над українською націоналістичною молоддю „Закарпаття у липні 1942 року: за українське Закарпаття“ вийшло друком саме за участі й підтримки В. Маркуся в Ужгороді в 1994 році.

У закордонній науковій пресі В. Маркусь оприлюднив понад 300 своїх статей, політичних оглядів, рецензій, був співредактором журналу „Український самостійник“ (Мюнхен). В українську літературу він увійшов також збіркою віршів і перекладів „Спомини“, яка вийшла в Ужгороді у 1995 році у видавництві „Гражда“ під псевдонімом Василь Марко. Проф. В. Маркусь був членом редколегії та автором багатьох статей в „Енциклопедії українознавства“, від 1988 року – головним редактором „Енциклопедії української діаспори“, від 1994 року одним з закордонних членів Національної Академії Наук України. Його докторська дисертація „Приєднання Закарпатської України до Радянської України, 1944-1945 рр.“ вийшла окремою книжкою 1956 року французькою мовою в бельгійському місті Лювені.

У 1948 році він був одним з провідників католицького студентства „Обнова“, а згодом, в 1953 році – керівником української делегації

Св. п. Василь Маркусь

на Світовому Конгресі Мирян у Римі, був близьким співробітником віце-президента УГВР о. Івана Гриньоха. Пізніше д-р В. Маркусь став професором політичних наук в Університеті ім. Лойоли в Чикаго. Українські патріоти збережуть його ім'я в довгій низці тих, що все своє життя і весь свій труд віддали справі визволення українського народу.

Олександр Панченко – адвокат, доктор юридичних наук, м. Лохвиця Полтавської області.

Презентовано другу книгу „Енциклопедії української діаспори“

Обкладинка нового тому „Енциклопедії української діаспори“

НЮ-ЙОРК. – 6 жовтня у Науковому Товаристві ім. Шевченка відбулася презентація 2-ої книги 1-го (американського) тому „Енциклопедії української діаспори“ (ЕУД), яка охоплює гасла на літери від Л до Р. Головними редакторами цього проекту упродовж багатьох років були проф. Василь Маркусь та д-р Дарія Маркусь. Виданням як 1-ої, так і 2-ої книги опікувався Видавничий комітет НТШ-А, очолюваний д-ром Орестом Поповичем. Обсяг 2-ої книги складається з 348 сторінок основного тексту, 14 сторінок вступу та восьми сторінок ілюстрацій. У книзі подано 1,256 гасел, 470 світлин та ілюстрацій, дев'ять таблиць з числовими даними і дві кольорові карти. Обидві книги американського тому подав на комп'ютерну мережу д-р Володимир Василяк. В інтернетному варіанті користувачі мають можливість пропонувати редколегії свої доповнення і уточнення.

Д-р О. Попович очолив Видавничий комітет ЕУД у 2006 році. У березні 2012 року Управа НТШ-А призначила його головним редактором 3-ої книги ЕУД. Д-р о. Попович,

який очолив працю над завершальним етапом проекту „Енциклопедії української діаспори“ США, у своєму виступі під час презентації розповів про перебіг подій, пов'язаних з підготуванням та друкуванням 2-ої книги ЕУД. Зокрема він зазначив, що 20-річний проект створення ЕУД, в силу різних причин, був близький до повного занепаду, хоча фінансування з боку НТШ-А здійснювалося безперервно. Доповідач нагадав, що тоді, як для першої книги американського тому НТШ-А одержало з Чикаго верстку, майже готову до друку, і зайнялося поліграфічними деталями (2008-2009), то завершення 2-ої книги Товариство мусіло перебрати на себе цілковито. Праця над 2-ою книгою тривала три роки не тільки в Чикаго, де зберігається уся документація, а й передусім у Нью-Йорку та Філадельфії. На початку 2009 року, коли дійшло до роботи над другою книгою, у редакції ЕУД уже не працював головний редактор Василь Маркусь (він помер 15 жовтня 2012 року), співредактора Дарії Маркусь вже на той час не було на світі, а з редакційної колегії в Чикаго залишалася тільки Надія Заяць як працівник НТШ-А.

Після перебрання Управою НТШ-А обов'язків завершення 2-ої книги зусиллями Видавничого комітету, одержані з Чикаго матеріали були істотно доповнені, здійснено також мовну коректуру, макетування, форматування ілюстрацій і таблиць. До складу Видавничого комітету входили: Орест Попович, Володимир Василяк, Григорій Грабович, Василь Лопух, Олександр Лужницький, Василь Махно, Володимир Петришин.

Про обставини праці Видавничого комітету д-р О. Попович подав докладніші подробиці та приклади. Зокрема, за його словами, багато з гасел на літери Л-Р, одержаних від редакції ЕУД в Чикаго, потребувало правок та усучаснення. Браку-

вало навіть гасла про НТШ-А! Д-р О. Попович опрацював це гасло особисто, а Світлана Андрушків, директор Бібліотеки НТШ-А, написала гасло „Бібліотека й Архів НТШ в

Нью-Йорку“. Доповідач назвав ще й інших авторів ширших обсягом гасел: Мирославу Мудрак, Надію Заяць,

(Закінчення на стор. 17)

UKRAINIAN
SELFRELIANCE
NEW ENGLAND
FEDERAL CREDIT UNION

Самопоміч

Якщо Ви недавно приїхали до Америки, не маєте достатнього досвіду у банківських справах, потребуєте почати кредитну історію,

не хвилюйтеся – у Вас є куди звернутися!

УКРАЇНЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ НЮ-ІНГЛАНД

запрошує до членства.

Ми віддано служимо українській громаді від 1959 року:

Виплачуємо добрі відсотки на звичайні ощадності конта та „Money market“.

Надаємо позички та „VISA“ кредитові картки на вигідних умовах.

Надаємо „ATM“ картки для зручності користування чековим контом.

Утримуємо пенсійні конта „IRA“ на високих відсотках.

Видаємо різного роду сертифікати з високими ратами.

Висилаємо гроші в Україну та інші країни.

Надаємо безкоштовне життєве забезпечення до 2,000 дол.

Надаємо нотаріальні послуги.

Чекаємо на Вас у головному офісі за адресою:

21 SILAS DEANE HIGHWAY, WETHERSFIELD, CT 06109
(860)296-4714 • (800)405-4714 • FAX (860) 296-3499

та у філіях:

103 NORTH ELM STREET, WESTFIELD, MA 01085
(413) 568-4948 • FAX (413) 568-4747

270 BROAD STREET • NEW BRITAIN, CT 06053
(860) 801-6095 • FAX (860) 801-6120

Уважні, досвідчені працівники

70-річчя УПА...

(Закінчення зі стор. 1)

У святкуванні взяли участь президент Українського Народного Союзу Стефан Качарай і скарбник Рома Лісович.

Концертну програму готував Народний артист України Іван Бернацький – відомий громадсько-культурний діяч в Нью-Йорку, раніше – провідний актор Львівського театру ім. Марії Заньковецької, який на еміграції організував Драматичний театр-студію, є її художнім керівником, режисером, театральним педагогом та актором.

Святкування розпочалося маршем молодіжних організацій, які винесли прапори і вишикувалися для урочистого апелю. Дмитро Грицковян прочитав „Декалог повстанця” (10 правил українського націоналіста, затверджених Проводом ОУН 1929 року), а Лілія Артимишин – присягу воїна УПА. Було виконано Гімн українських націоналістів.

Зібрання відкрив Б. Гаргай, який представив П. Потічного, розповів про нього, а також зупинився на ролі УПА у визвольній боротьбі українського народу. УПА, сказав він, була народною армією і вела бої до 1960 року. „Я вірю, що в Києві постане пам'ятник УПА”, – сказав Богдан Гаргай. Він також подякував організаторам і спонсорам свята. Головним спонсором була Українська Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч” в Нью-Йорку, патронами – Українська Національна Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч” в Нью-Йорку, Федеральна Кредитова Кооператива Спільки Української Молоді в Йонкерсі та Українсько-Американська фундація „Воля”.

Проф. П. Потічний в ґрунтовній науковій доповіді розповів історію виникнення і становлення УПА, подав її структуру, терени діяльності, а також головні віхи українського визвольного руху. УПА була створена 14 жовтня 1942 року за рішенням політичного проводу ОУН для захисту мирного населення України від знущань німецької окупаційної влади.

Добре організована УПА вела успішну боротьбу з комуністичними загарбниками. Зброю, боеприпаси, уніформу вояки дістава-

Виконавці святкового концерту.

ли в бою з нацистами і більшовиками. УПА володіла мережею підпільних військових навчальних закладів. Також в кожному військовому підрозділі перебував священник, котрий виконував функції капелана.

В УПА були люди різних національностей: росіяни, вірмени, грузини, узбеки, азербайджанці, німці, італійці, євреї і тагари. Вони переходили в УПА, протестуючи проти політичних режимів Німеччини і СРСР, переховуючись від їхніх спецслужб. Підрозділи УПА знищили багато високопоставлених ворожих командирів, котрі брали участь в каральних операціях проти мирного населення.

Доповідач підкреслив, що у розгортанні збройного опору окупантам, поряд з діяльністю Організації Українських Націоналістів, велике значення мав також стихійний рух народу, особливо в центральних, східних і південних теренах України. Армія вдало запозичила назву УПА від повстанських формувань Тараса Бульби-Боровця. Після закінчення Другої світової війни УПА продовжила боротьбу і лише від липня 1946 року до червня 1949 року провела 3,193 збройні акції.

Проф. П. Потічний навів дані щодо чисельності УПА і її втрат, але застеріг, що ці дані переважно узяті з документів каральних органів СРСР, а тому до них слід ставитися з певною обережністю. Втрати населення становили 538,727 осіб, але у це число увійшли також репресовані владою. Також було вбито 155,108 осіб, але вилучено зброї лише 82.5 тис. одиниць.

Повстанці не гинули без зброї, тож у це число включено жертви каральних акцій НКВД. Доповідач докладно зупинився на особах Р. Шухевича, інших командирів УПА, а також розповів про „Літопис УПА”, понад 100 томів якого докладно відтворюють історію війська. Р. Шухевич, сказав він, мав досконале військове приготування, вмів користуватися досвідом армій обох супротивників УПА, зокрема використовував для вишколу вояків радянські військові підручники.

І. Бернацький, режисер концерту, впровадив у його зміст записи деклямацій, співу і музики, що дозволило об'єднати увесь концерт в єдине мистецьке дійство. Першою виступила артистка Христина Місюк з прологом до поеми Івана Франка „Мойсей”. Пізніше вона також читала поезію Тараса Шевченка „Осії, глава XIV, подражаніє”. Режисер вдало включив до програми твори українських клясиків поезії і музики, що забезпечило високий духовний зміст концерту при досконалому виконанні цих творів, з яким виступили відомі солісти опери та інші виконавці.

Заслужений артист України Олег Чмир до свого виступу включив відому стрілецьку пісню „Ой, у лузі червона калина”, пісні „Дивлюсь я на небо” і „Україні” (на слова і музику Миколи Петраша). Людмила Грабовська співала „Contra Spem Spem” Лесі Українки, а піаністка Христина Карпевич при фортепіяні супроводжувала виступи двох солісток опери – Оксани Кровицької та Анни Бачинської. Обидві включили до своїх виступів також арії світової клясики. Солістка театру „New York City Opera” О. Кровицька (випускниця консервато-

рії у Києві), де дістала пропозицію співати в опері) виконала „Вальс Мюзети” з опери Джакомо Пучіні „Богема”, А. Бачинська – арію Джульєти з опери Шарля Гуно „Ромео і Джульєта”. О. Кровицька виконала також пісні „Родимий краю” (слова Ісидора Мидловського, музика Віктора Матюка) та славнозвучне „Повстанське танго” на слова зв'язкової Р. Шухевича Ольги Ільків і музику Марти Пашківської.

У виконанні А. Бачинської прозвучала народна пісня „Чотири воли пасу я” в обробці Анатолія Кос-Анатольського і „Соловейко” на слова і музику Марка Кропивницького. Виступила також солістка опери Любов Щипчик з трьома аріями з опери Миколи Лисенка „Наталка Полтавка”. Хореографію в концерті представила сценка „Іхав козак на війноньку”, яку підготувала Наталія Лемішка, а виконали Анна Бордукова та Олесь Сич.

Максим Лозинський під власний супровід на гітарі прочитав вірш Василя Стуса „Як добре те, що смерти не боюся”, а також виконав дві пісні з репертуару популярних в Україні гуртів „Океан Ельзи” та „Мандри”. Юна Ксеня Качурак прочитала вірші Сидора Воробкевича „Мова рідна, слово рідне” та Олександра Олеса „Любіть Україну” і заспівала „Пісню про Україну” Лілії Остапенко на слова Е. Жидкевича.

Концерт завершив артист Володимир Курило поезією Івана Франка „Великі роковини”, після чого усі виконавці вийшли на сцену, щоб разом з присутніми заспівати Державний гімн України.

Концерт готували композитор Сергій Душанковський, Ніна Власова, Стас Терентьев, Н. і С. Качураки, Галина та Анатолій Рідкі.

KIUS CIUS

Програма вивчення сучасної України ім. Стасюків

- Аналітичні повідомлення про події в Україні
- Інформаційний центр та архів України ХХ ст.
- Організація щорічних лекцій про Україну
- Підтримка аспірантських досліджень

Підтримайте Програму ім. Стасюків — будьте на пульсі життя сучасної України

Canadian Institute of Ukrainian Studies, 430 Pembina Hall,
University of Alberta, Edmonton, AB T6G 2H8 Canada
E-mail: cius@ualberta.ca; www.cius.ca
Tel: 780.492.2972 Fax: 780.492.4967

Учасники свята (сидять зліва): Петро Потічний, Микола Галів, Богдан Гаргай, (стоять зліва): Стефан Качарай, Рома Лісович, Зенон Галькович.

Настя Петрик співатиме на „Евробаченні“

Станіслав Змієвський

НЕРУБАЙСЬКЕ, Одеська область. – Давню пісенну славу села звеличили Вікторія і Настя з родини Петриків.

У 2008 році Вікторія стала срібним призером на VI міжнародному дитячому пісенному конкурсі „Евробачення“, в наступному році була удостоєна української премії „Людина року“ у номінації „Юний талант“.

Її молодша сестра Настя, якій у трав-

ні виповнилося 10 років, разом з старшою сестрою вже перемагала на дитячій „Новій хвилі“, співала з відомими артистами Ніною Матвієнко, Леонідом Агутіним та Філіпом Кіркоровим.

8 липня Н. Петрик в фіналі національного відбору на дитячий конкурс „Евробачення-2012“, який відбувся у міжнародному дитячому центрі „Артек“, здобула почесне право 1 грудня представляти Україну на конкурсі в Амстердамі (Голляндія).

Настя Петрик з сестрою Вікторією. (Фото надане родиною Петриків)

Svoboda Press Fund: September

Amount	Name	City	
\$200.00	William Stan	Jamaica Plains, NY	
\$100.00	Walter Clebowicz	Kensington, CT	
	Yuriy and Irena Deychakiwsky	North Potomac, MD	
\$50.00	Martha Tesluk-Derhak	W. Hartford, CT	
\$45.00	Anna Kaczaraj	New York, NY	
	Lydia Kozak	North Port, FL	
	Ludmyla Pochtar	Scotch Plains, NJ	
	Zenowij Repichowskyj	Omaha, NE	
	Michael and Natalia Slobodynsky	Parrish, FL	
	Lubomyr Wynar	Ravenna, OH	
\$35.00	Natalia Krawczuk	Morris Plains, NJ	
\$25.00	Zenon Hrynchshyn	Grand Rapids, MI	
	Roman Kokolskyj	Sicklerville, NJ	
\$21.00	Nicholas Kovalevsky	Tiffin, OH	
\$20.00	John and Luba Baran	Rochester, NY	
	Walter Holyk	Toronto, ON	
	Stephanie Iwaskiw	Columbia, MD	
	Taras Orel	North Bergen, NJ	
	Maria Poluha	West Hartford, CT	
	Luba Stasyshyn	Baltimore, MD	
	H. Suchowerskyj	Wilmington, DE	
	\$15.00	Petro Chanas	Oak Lawn, IL
		Natalia Chaykovsky	Morris Plains, NJ
		Oksana Foltyn	Covington, GA
Maria Leskiw		Philadelphia, PA	

Sophie Lonyszyn	Somerset, NJ	
Fedir Petryk	Levittown, PA	
Lidiya Suran	Somerset, NJ	
\$10.00	Wolodymyr Bileckyj	St. Paul, MN
Yaroslav Czolij	Montreal, QC	
Orysia Dackiw	Vienna, VA	
Nadia Deychakiwsky	Brecksville, OH	
M. Kulynych	Jackson Heights, NY	
Paul Labinsky	Cherry Hill, NJ	
Oleksander Mychaluk	Philadelphia, PA	
Nadia Oransky	Phoenixville, PA	
Mykola Ruzylowych	Philadelphia, PA	
Nicholas and Nadia Semeniak	New Berlin, WI	
Stefania Semuschak	Woodside, NY	
Maria Szumskyj	Philadelphia, PA	
Romana Tymchshyn	Loudonville, NY	
Nicolay Valega	Binghamton, NY	
Wasylyk Wasylyk	Cleveland, OH	
Roman Wolchuk	Jersey City, NJ	
Gregory and Maria Wolozyn	Forest Hills, NY	
\$5.00	Michael and Lydia Belendiuk	North Port, FL
Anna Boychuk	Bernardsville, NJ	
Petro Brewka	St. Joseph, MO	
Valentina Brunda	Garfield, NJ	
Dmytro Demediuk	Martinez, GA	

Wasyly Hryncyszyn	Webster, NY
Wasyly Ilczyszyn	Parma, OH
Stepan Janiszak	Cohoes, NY
Wadym Jarowenko	Lancaster, PA
Gregory Klymenko	Clifton, NJ
Dmytro Koszylowsky	Livonia, MI
Mary Mediuch	Whippany, NJ
Myroslaw Melnyk	Tallmadge, OH
Orest Nalywajko	Richmond Hill, NY
Daria Orichowsky	Westhampton, NJ
Michael Paraszczuk	Colchester, CT
Nicholas Pidlejczuk	Grosse Pt. Woods, MI
Josyf Postolowskyj	Warren, MI
Teodozij Pryshlak	West Seneca, NY
Bohdan Smolynsky	Shrewsbury, MA
Nicholas Wozny	Cumberland, RI
Anna Wyrsta	Philadelphia, PA

TOTAL: \$1,351.00

Sincere thanks to all contributors to The Ukrainian Weekly Press Fund.

The Ukrainian Weekly Press Fund is the only fund dedicated exclusively to supporting the work of this publication.

Федеральна Кредитова Кооператива СУМА

Це найкраще місце для збереження ваших ощадностей!

Інтернет: www.sumafcu.org

Увімкніть Мобільний Банкінг!

Де б Ви не знаходились, у будь-який зручний час за допомогою мобільного пристрою і послуги «Мобільний банкінг» від Кредитівки СУМА контролюйте стан своїх рахунків найзручнішим для Вас способом: через Мобільний Вебсайт, SMS-Банкінг або Мобільні Програми:

МОБІЛЬНИЙ ВЕБСАЙТ

З мобільного пристрою відвідайте <https://www.airteller.com/sumafcu>, щоб отримати доступ до свого рахунку через Інтернет: інформацію про баланс та транзакції, заплатити рахунки через систему Bill Pay, оплатити позики (включно з кредитною картою SUMA VISA) та перераховувати гроші між рахунками.*

*Щоб налаштувати мобільний доступ, відвідайте спочатку свій звичайний Інтернет Банкінг - <https://www.netteller.com/sumafcu> - та зайдіть у вкладку Options, потім Mobile Settings, а потім Web Mobile Settings.

SMS-БАНКІНГ

Надсилайте SMS на короткий номер 89549 для швидкого отримання інформації про баланс та транзакції на своїх рахунках. Це найшвидший спосіб отримати відповідь на запит про стан свого рахунку на ходу.*

* Опис команд-запитів та підключення до послуги знаходяться за адресою <https://www.netteller.com/sumafcu>; зайдіть у вкладку Options, потім Mobile Settings, а потім Text Mobile Settings.

МОБІЛЬНІ ПРОГРАМИ

Завантажте безкоштовну програму SUMA FCU для iPhone® або Android™.

Інтуїтивна навігація надає швидкий, розширений та адаптований до Вашого пристрою мобільний доступ.*

* Мобільна програма доступна тільки вже зареєстрованим користувачам Інтернет Банкінгу. Щоб налаштувати мобільний доступ, відвідайте спочатку свій звичайний Інтернет Банкінг - <https://www.netteller.com/sumafcu> - та зайдіть у вкладку Options, потім Mobile Settings, а потім Web Mobile Settings. Послуга Bill Pay доступна у мобільній програмі тільки попередньо зареєстрованим користувачам Bill Pay через Інтернет Банкінг.

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA

E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936

E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг Валі

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфордї

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

E-mail: newhaven@sumafcu.org

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

Пам'яті Романа Куціля

Омелян Твардовський

17 вересня відійшов у вічність на 88-му році життя відомий у діаспорі провідний спортовий діяч св. п. Роман Куціль.

Він народився у священничій родині. Батьком його був о. Роман Куціль, парох і декан Мостиськ у західній Україні. Родинне підґрунтя сприяло розвитку інтелектуальних і духовних вартостей, стимулювало водночас фізичний розвиток юнака. Перша зустріч з спортом сталася ще в дитячих роках у Спортовому товаристві „Скала“, де була дружина копаного м'яча, співзасновником якої був брат Олександр, активними змаганнями до початку Другої світової війни були теж брати Стефан і Марія.

У протистоянні чужим спортивним дружинам гартувалося волевиявлення української людини. Футбольне грище, відбиванкові майданчики, лещетарські з'їзди стали форумом прояву природного тяжіння молодого людини до руху, фізичного росту і вдосконалення.

Школярські роки початкової школи в Мостиськах, а відтак гімназії в Перемишлі, були пов'язані з спортивною активністю. Після Другої світової війни довелося важко працювати на прожиток та на продовження студій, пластування, суспільно-громадську діяльність.

Врешті Р. Куціль переїхав до Нью-Йорку у 1950 році, брав участь у старшопластунському осередку, переселився до Рочестеру, де розпочав більш нормальне життя. В цьому місті став членом місцевої плас-

тової станиці, Товариства „Самопоміч“ та Спортового товариства „Рочестер“.

У 1953 році став менеджером дружини копаного м'яча. На цьому пості працював з малими перервами до 1975 року. Під його керівництвом дружина стала однією з найсильніших в Америці. У 1957 році вона здобула звання віце-чемпіона змагань за аматорську Чашу Америки. У 1967 році Р. Куціль став менеджером професійної дружини копаного м'яча Рочестеру „Ленцерс“.

У 1972 році взяв участь в загальних зборах Української спортової централі Америки і Канади (УСЦАК), на яких був обраний головою. Цей пост займав повних 14 років. За його головування відбувся ряд дуже успішних легкоатлетичних першостей УСЦАК. У 1972-1974 роках в Рочестері брало участь в змаганнях найбільше число українських дружин, разом понад 30.

У 1975 році був влаштований блискучий панель під назвою „Українська спортова проблематика в країнах поселення“. Величю відсвятковано на Союзівці 25-річчя УСЦАК, де були відзначені заслужені діячі УСЦАК.

Р. Куціль на терені Рочестеру брав участь в Комітеті оборони Валентина Мороза, був головою Відділу Українського Конгресового Комітету Америки. Був головою відділу „Самопоміч“. 15 років був керівником Української радіопрोगрами в Рочестері та провідним членом інших українських організацій.

Вічна йому пам'ять!

у США і Бразилії. Наприкінці життя, у 1950-их роках, він працював у компанії „Мадал“ в Мозамбіку.

За кордоном М. Терещенко залишався меценатом, благодійником, зокрема створював притулки для українських емігрантів, допомагав їм усіма можливими засобами. Він опанував ще 11 мов.

Закінчив життя М. Терещенко 1 квітня 1956 року в Монако. Його поховали далеко від рідного Глухова, де у Храмі Трьох Анастасій, сплюндрованому більшовиками та частково зруйнованому під час Другої світової війни, були поховані прадід Микола і його дружина Пелагея, брат Федір, прапрапрадід Артемій і його дружина Єфросинія.

Михайло Терещенко...

(Закінчення зі стор. 6)

з тюрми М. Терещенко, якому тоді було лише 32 роки, відразу емігрував спочатку до Фінляндії, а звідти – до Норвегії. З часом він переїхав до Франції, а потім до Британії. У 1923 році М. Терещенко розлучився з першою дружиною, в 1926 році одружився з норвежкою Горст.

В еміграції М. Терещенко з 1921 року був членом закордонного Торговельно-промислового і фінансового комітету, співвласником декількох фінансових компаній і банків у Франції та на Мадагаскарі, деякий час працював інженером

Останні новини з життя українських громад в Америці, а також унікальний історичний архів за 117 років на вебсторінці газети

СВОБОДА

1893 1900 1910 1920 1930 1950 1980 1990 2000 2011

www.SVOBODA-NEWS.com

Архиєпископ Антоній...

(Закінчення зі стор. 1)

сильванія).

Архиєпископ Антоній продовжив засідання собору зачитанням листа від Патріярха Варфоломія I, Архиєпископа Константинополя-Нового Риму і Вселенського Патріярха, який вітав всіх учасників собору з щирою молитвою. Промова Архиєпископа Антонія при відкритті собору була спеціально оформлена, як історія УПЦ в США від перших днів її створення у 1918 році.

Єпископ Даниїл звернувся до собору зі словами: „Ми мусимо пам'ятати, що ми не самі. Ми оточені багатьма отцями і матерями нашої Церкви, які опікувалися Церквою з благодаттю св. Духу вже майже 100 років. Молитвами наших єрархів, духовенства та мирян, а також разом з тими, пам'ять котрих ще з нами, новообраний Митрополит йтиме їхніми слідами“.

Після призначення заступника, секретаря та парламентарія собору протоєрей о. Степан Репа, настоятель парафії св. Петра і Павла в Карнегі, Пенсильванія, провів розмову на тему: „Служба Митрополита“.

Парламентарій собору д-р Гейл Волошак розповіла про процес виборів нового митрополита, у якому візьмуть участь головні церковні організації – Рада митрополії, Консисторія, Церковний суд, Контрольна комісія, Українська Православна Ліга, Об'єднання українських православних сестрицтв і Товариство св. Андрія, а також делегати з усіх парафій.

Єпископ Даниїл оголосив ім'я номінанта – Архиєпископа Антонія. Він зробив короткий підсумок душпастирського служіння Архиєпископа Антонія від дня його висвячення у Єпископи 1985 року і за всі 40 років священничого жит-

тя, починаючи від листопада 1972 року. Після голосування Єпископ Даниїл разом з процесією вийшов з соборної зали, щоб підрахувати голоси. Нарешті Єпископ Даниїл оголосив: Митрополитом УПЦ в США обрано Архиєпископа Антонія. Все Соборне зібрання піднялося з вигуком: „Аксіос, Аксіос, Аксіос!“.

Архиєпископ Антоній висловив свою вдячність за довіру і закликати жити в єдності з Христом.

Результати собору вже повідомлені Патріярхові Варфоломієві з проханням, щоб Синод Вселенського патріярхату офіційно вибрав Архиєпископа Антонія Митрополитом та вписав його ім'я у диптихи Православної Церкви.

Багато людей на соборі виявили бажання подорожувати з Митрополитом-номінантом до Константинополя на урочистість.

Після виборів нового Митрополита, звільнилася посада голови Консисторії, котру займав Архиєпископ Антоній від 1995 року. Номінаційна комісія запропонувала кандидатуру Єпископа Даниїла, яку собор затвердив.

Єпископ Даниїл розповів про свою дорогу до Церкви, що вела крізь умови комуністичного режиму в Україні.

Голова Стипендійного фонду о. Володимира Левицького – Люба Левицька, донька о. Володимира, звернулася до учасників собору разом з головою Товариства св. Андрія, протодияконом Ігором Махлаєм з пропозицією нагородити кожного з восьми студентів Семінарії св. Софії стипендією у розмірі 1,000 дол. Семінаристи для отримання стипендії та висловили подяку Товариству за підтримку студентів богословського напрямку.

Собор завершився співанням тропаря до Богородиці і Вседіви Марії та благословенням Єпископа Даниїла.

Консисторія УПЦ в США

На Надзвичайному соборі Української Православної Церкви в США.

Червона Калина Дебют

Субота, 2-го лютого - Sheraton Meadowlands Hotel

Замовлення столів - (914) 271-2805

Готель - (201) 896-0500

Презентовано другу...

(Закінчення зі стор. 13)

Марію Ревакович, Олександра Лужницького, Олега Воловину, Христю Верещак, Володимира Петришина, інших сумлінних співпрацівників.

Д-р О. Попович ствердив, що остаточною пляном НТШ-А є видання й третьої книги американського тому (літери С-Я). Зокрема, на літеру С є вже 250 гасел, незабаром ці матеріали буде виставлено в Інтернеті. Підготовані гасла приходять до коректи й макетування до Канцелярії НТШ-А в Нью-Йорку, де В. Махно та В. Лопух перетворюють їх на верстку, готову для друку.

„Нам потрібна активна поміч у

написанні третьої книги, а не тільки критика пост-фактум“, – наголосив, звертаючись до аудиторії, д-р О. Попович. До цієї праці НТШ-А запрошує зацікавлених авторів для гасел, присвячених як індивідуальним особам, так і громадським установам. Отже, друга книга ЕУД – це в основному заслуга працівників і добровольців НТШ-А, це твір НТШ-А, найбільше наше досягнення за останню каденцію, – наголосив д-р О. Попович.

Д-р О. Лужницький у своєму вступі розповів про роботу Філадельфійського Регіонального комітету ЕУД, який діє при Осередку праці НТШ-А, що його 18 років очолював д-р Ярослав Заліпський. За його словами, над проектом у Філадельфії сукупно працювали 18 осіб протягом 20 років. Традиційним днем засідань була щодруга середа. Особливим внеском Філадельфійського комітету було написання і розсилання зацікавленим особам спеціальних анкет, на основі яких праця посувалася вперед невпинно.

Про свої принципи і підходи до

написання матеріалів до ЕУД д-р О. Лужницький розповів на прикладі ретельно підготованого ним гасла „Преса та періодика“. На думку О. Лужницького, праця над заключною, третьою книгою буде так само продуктивною.

Видавнича діяльність НТШ-А має давню традицію, зокрема енциклопедичних видань. Про найважливіші етапи створення ЕУД та стислу історію створення загальних та галузевих українських енциклопедій показано у тематичному фотофільмі, який зрежисував В. Лопух.

У своїх коментарях В. Лопух наголосив, що презентованим виданням ЕУД Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці продовжує понад 80-літню безперервну традицію видання українських енциклопедій. Цю традицію було започатковано з появою першого тому тритомової „Української загальної енциклопедії“ за редакцією Івана Раковського у Львові (1930-1935).

Серед видань енциклопедичного типу особливо важливе місце належить „Енциклопедії українознавства“

(ЕУ) (головний редактор – Володимир Кубійович, Париж-Нью Йорк; три томи загальної частини: 1949-1952, 10 томів словникової частини: 1955-1989), яку в 1990-их роках було перевидано в Україні. В. Лопух також нагадав історію та обставини передання готових матеріалів першої книги до адміністрації НТШ-А та майбутні кроки щодо продовження праці над американським томом у Нью-Йорку.

На завершення презентації свої міркування щодо участі різних осіб та організацій у практичному здійсненні проекту ЕУД на різних етапах його підготування висловив редактор Микола Галів.

Замовити „Енциклопедію української діаспори“ (Том 1. Сполучені Штати Америки, Книга 1, А-К; Книга 2, Л-Р) можна за адресою: Shevchenko Scientific Society, 63 Fourth Ave., New York, NY 10003, tel. 212-254-5130, info@shevchenko.org

Ціна одного тому – 40 дол. плюс 6 дол. на поштові витрати.

Пресова група НТШ-А

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!

Ukrainian Free University Foundation, Inc.
P. O. Box 1028, New York, NY 10276

СТЕФАН ВЕЛЬГАШ
Ліцензований Продавець
Страхування Життя
STEPHAN J. WELHASCH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

548 Snyder Ave., Berkeley Heights, NJ 07922
Tel.: 908-508-1728 • Fax: (973) 292-0900
e-mail: swelhasch@gmail.com

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страхування Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

Куплю картини старих українських мистців до своєї приватної колекції. Оплата за домовленістю.

Тел.: 312-206-8476
Михайло

ARKA

Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відеокасети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!

973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

Станьте домовласником – з допомогою “Самопоміч”

Позички на хати від *2.95%

Позичка може бути наперед ухвалена - безкоштовно!

Selfreliance
Where Your Money Works for You!

Самопоміч
Українсько-Американська Федеральна Кредитова Співка

2332 W. Chicago Ave. Chicago IL 773-328-7500
5000 N. Cumberland Ave. Chicago IL 773-589-0077
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine IL 847-359-5911

Selfreliance.com
300 E. Army Trail, Bloomingdale IL 630-307-0079
8410 W. 131st Street, Palos Park IL 708-233-1912

734 Sandford Ave. Newark NJ 973-373-7839
558 Summit Ave. Jersey City NJ 201-795-4061
60-C N. Jefferson Rd. Whippany NJ 973-887-2776

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

Пропозиція стосується однорядних хат і помешканевих будинків не більше 4-ох квартир, в одному з котрих живе власник. *На день 9/25/2012: ставка на 5-тирічна балун позику з 40-річною амортизацією і 20% передплатою є 2.95%; річна процентна ставка (APR) є 3.2408%. Місячні оплати на позичку суму \$100,000 мортгеджу виносять \$355.11 і кінцевою оплатою “балун” в сумі \$93,299.61 після 5-ти років. Місячна оплата не включає зобов'язуючу оплату за податки (property taxes) і страхування; дійсна сума оплати буде вища, якщо взяти під увагу податок і страхування. Для дійсних та нових членів у визначених місцевостях. Термін пропозиції обмежений. Вимагається оцінка фінансової спроможності. Умови можуть змінюватися без попередження. За найновішою інформацією – телефонуйте до нас на безкоштовному № 1.888.222.8571.

Full Financial Services STAR PLUS Allpoint Cirrus

Шукаю працю няні або опіки за людьми похилого віку на суботу і неділю у Fairfield County, CT.
Марія, 203-916-3853

Пошукуємо жінку по догляду за 3-річним хлопчиком у Bayside, NY. Українська мова обов'язкова. Власне авто бажане. Два дні на тиждень - у середу і четвер. дні праці збільшаться в грудні. Тел. 646-763-0045.

ЮРІЙ Б. КОРДУБА
Адвокат
Emphasis on Real Estate, Wills, Trusts and Elder Law
Ward Witty Drive, P.O.Box 249, Montville, NJ 07045
Hours by Appointment! Tel. (973) 335-4555

Д-р Леся Зборовська Голуб
лікар психолог для дітей, молоді і дорослих
лікування страху, депресії, проблем спілкування і поведінки
622-624 Valley Rd., Suite 6A
Upper Montclair, NJ 07043
Tel.: (973) 655-9472 Н. Дж. ліцензія S1003562

DNIPRO LLC.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA

INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanald@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

\$100 - \$8	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку доларів.
Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку.
Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога

вміст пакунка:

борошно - 20 ф., гречка - 10 ф.,
олія - 1 гальон, тушонка - 3 ф., саямі - 3 ф.,
родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,
кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ • АВІА

Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії,
- Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

1-888-ПАКУНОК (725-8665)

Шановні дописувачі!

Просимо у своїх електронних листах до редакції
подавати Ваші поштові адреси та числа телефонів.

Редакція

ЗМІНА АДРЕСИ

- Свобода
 The Ukrainian Weekly

Ім'я і прізвище:

Число телефону:

Число Відділу (якщо член УНС):

СТАРА Адреса:

НОВА Адреса:

На зміну адреси проситься долучити \$1.00 Зміна триває 1-2 тижні

Зголошення присилати на адресу:

Svoboda/The Ukrainian Weekly, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

**Certificate &
IRA Special**

**Спеціальні вищі відсотки на
Сертифікати та Пенсійні Рахунки**

2.00%*APY 5 yr. term

0.55%*APY 9 mo. term

*APY=Annual Percentage Yield. \$500 minimum opening deposit. UFCU reserves the right to discontinue or modify this offer at any time. Rates subject to change without notice, however the interest rate and APY are fixed for Certificates and IRA Certificates and will be in effect for the term of the account. Penalties for early withdrawal. Fees could reduce earnings in the account. The APY is based on an assumption that interest/dividends will remain on deposit until maturity. To open an account, you're required to establish membership by opening a Share Savings Account with a required \$50 minimum deposit.

Effective 9/25/12

UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION **УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА**

www.rufcu.org
877-968-7828

MAIN OFFICE | 824 E. Ridge Rd | Rochester, NY 14621 | 585.544.9518 | fax 585.338.2980
BRANCH ALBANY, NY SACRAMENTO, CA SYRACUSE, NY BOSTON, MA PORTLAND, OR
OFFICES 518.266.0791 916.721.1188 315.471.4074 781.493.6733 503.774.1444

Federally insured by NCUA
EQUAL HOUSING LENDER

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

Oblast Memorials

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПAM'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

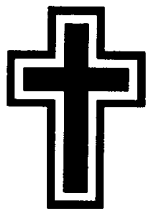
ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

З глибоким смутком повідомляємо,
що 15 жовтня 2012 року,
після довгої недуги
відійшов у вічність в Чикаго, Іл.

св. п.

проф. д-р

Василь Маркусь

нар. 27 грудня 1922 року в с. Бедевля на Закарпатті.

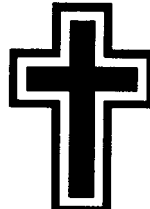
Закінчивши гімназію в Хусті у 1943 році, студював в Будапештському університеті, в УВУ в Мюнхені, Фрібургському університеті в Швейцарії та Паризькому університеті, де здобув докторат права в 1956 році. Після прибуття до США у 1962 році аж до відходу на емеритуру був професором політології в Лойола-університеті в Чикаго. Дійсний член НТШ, УВАН, закордонний член Національної Академії Наук України, а також член кількох міжнародних наукових організацій. Член редакційної колегії „Енциклопедії українознавства“ в Сарселі, Франція, співробітник бл. п. Патріярха Йосипа Сліпого, редактор „Енциклопедії української діаспори“, автор кількох монографій та багатьох досліджень, друкованих в українських та не-українських збірниках і журналах, ініціатор та організатор багатьох конференцій і зустрічей, включно з серією наукових конференцій з карпатознавства в Ужгородському університеті після 1990 року.

Панахиду відслужено 19 жовтня, похоронні відправи – 20 жовтня в катедрі свв. Володимира і Ольги в Чикаго, а поховання – 24 жовтня 2012 року на Українському цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Рідним складаємо щирі співчуття.

Нехай вічною буде пам'ять про нашого друга і земляка, талановитого вченого і автора, широковідомого церковного і громадсько-політичного діяча та великого українського патріота.

Земляки-шанувальники св. п. Василя.

З глибоким смутком
повідомляємо розсіаних
по різних країнах членів
пластового куреня
„Орден Хрестоносців“,
ширше пластове братство та
українську громаду, що після

тривалої недуги, 15 жовтня 2012 року в Чикаго, Іл. відійшов на Вічну Ватру співзасновник нашого куреня і довголітній курінний – Великий майстер „Робінзон“

Пластун-сеньйор керівництва,

св. п.

проф. д-р

Василь Маркусь

нар. 27 грудня 1922 року в с. Бедевля на Закарпатті.

Гімназію закінчив у 1943 році в Хусті, а університетські студії в Європі, отримавши докторат права в Паризькому університеті у 1956 році. Починаючи з середньошкільної лавки, пластовий, громадський і церковний активіст, вчений, член українських і міжнародних наукових установ, автор низки наукових праць та журнальних і газетних статей, редактор „Енциклопедії української діаспори“.

Панахида відбулася в п'ятницю, 19 жовтня, заупокійна Служба Божа – в суботу, 20 жовтня, в катедрі свв. Володимира і Ольги в Чикаго, а поховання – в середу, 24 жовтня на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Рідним складаємо співчуття.

Нехай вічною буде пам'ять про нашого друга, видатного вченого і відомого пластового, церковного і громадського діяча.

Курінь „Орден Хрестоносців“

У глибокому смутку повідомляємо
родину, приятелів і знайомих,
що 28 червня 2012 року відійшов у Божу вічність
наш найдорожчий муж і батько

св. п.

д-р Богдан Ракочий

нар. 18 вересня 1928 року в Настасові, Тернопільська обл., Україна.

В 1949 році св. п. д-р Богдан Ракочий склав іспит зрілості в Українській Гімназії в Регенсбургу, Німеччина. Приїхав до США в 1949 році та став громадянином в 1955 році. Тут продовжував студії і одержав B.S. ступінь з хемії в Siena College в 1955 році, M.S. ступінь з органічної хемії в Adelphi University в 1960 році та Ph.D. ступінь з органічної хемії в Fordham University в 1963 році. Під час студій працював як research assistant у Pharmaceutical Division of Pfizer, Inc. в Брукліні Н. Й. По закінченні студій був postdoctoral research fellow в St. John's University в 1964 - 1965 роках.

В 1965 році Богдан почав кар'єру як research chemist у Photo Products Department (пізніше змінили на Imaging Systems Department) of E. I. du Pont de Nemours and Company в Парліні, Н. Дж. В 1980 році був підвищений до ступеня senior research chemist, котрим залишився аж до емеритури в 1990 році. Протягом 25 років в Du Pont одержав шість патентів. Богдан був членом American Chemical Society.

Член Пласту в 1945 - 1965 роках.

Вчитель і директор суботньої Школи Українознавства в Нью-Бранзвіку, Н. Дж. в 1973 - 1986 роках.

Колишній член парафії Української католицької церкви свв. Петра і Павла в Коговзі, Н. Й.

Колишній член парафії Української католицької церкви Різдва Пресвятої Богородиці в Нью-Бранзвіку, Н. Дж.

Член парафії Української католицької церкви Успіння Пресвятої Богородиці в Перт-Амбою, Н. Дж.

Похоронні відправи відбулися 5 липня 2012 року в Українській католицькій церкві свв. Петра і Павла в Коговзі, Н. Й., а відтак на Українському католицькому цвинтарі свв. Петра і Павла у Вотерфордді, Н. Й.

Горем прибиті:

дружина - Романа

доньки - Ольга

- Ірена

ближча і дальша родина в Америці й Україні.

Вічна Йому пам'ять!

ДОСТАВКА ПАКУНКІВ З РУК В РУКИ

Нові короткі терміни
доставки пакунків в Україну
Літаком: 5-8 робочих днів
Кораблем: 3-5 тижнів

• Авіаквитки
• Нотаріально
Завірені переклади

- Доставляємо літаком або кораблем в країни СНД
- Пересилаємо гроші за найнижчими цінами
- Доставка листів та пакунків з рук в руки
- Забираємо пакунки з дому

- Доставка пакунків та вантажів з України в США
- Відправка автомобілів в контейнерах
- Розмитнення вантажів в Україні
- Професійна упаковка

ІНФОРМАЦІЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ:

www.Meest.us

УКРАЇНА | РОСІЯ | БІЛОРУСЬ | МОЛДОВА | ЛИТВА | ЛАТВІЯ | ЕСТОНІЯ

АЗЕРБАЙДЖАН | ГРУЗІЯ | КАЗАХСТАН | КИРГИЗСТАН | УЗБЕКИСТАН

ЗАМОВЛЕННЯ КУР'ЄРА:

1 800 288 9949